

DOMOLJUB

**SLOVENSKEMU LJUDSTVU
V PODUK IN ZABAVO.** ❀

Izhaja dvakrat na mesec in sicer prvi
četrtek po 1. in 15. v mesecu. Cena mu je
1 K 60 v na leto, (za Nemčijo 2 K 8 v,
za Avstrijo in druge tuje države 2 K
60 v). — Spisi in dopisi se pošljejo: Ured-
ništvo „Domoljuba“, Ljubljana, Seme-
škova ulica št. 2, naročnina, reklamacije in
korespondenca Upravištvu „Domoljuba“,
Ljubljana, Kopičeva ulica št. 2, redno.

Inserti se sprejemajo po sledečih
cenah: Enostopna petčvrsta (šestina „Domo-
ljubova“ širine, 34 mm) stane za enkrat 30 v
če se tiska dvakrat 26 v, če se tiska trikrat
24 v. Pri večkratnem objavljenju znatno
popust. — Reklamne novice navadna
germondvrsna 60 v. —————
Četkovni promet politno-branilnega
urada št. 424792. —————

Stev. 24.

V Ljubljani, dné 22. decembra 1904

Leto XVII.

Dragi „Domoljubovci“!

Tako vas, dragi naročniki in
bravci, s ponosom pozdravlja „Do-
moljub“ v svoji zadnji letošnji šte-
vilki, ko se poslavlja od XVII. leta
svojega življenja. Veliko vas je starih,
zvestih prijateljev, ki ste morda stali
še ob zibelki mladega „Domoljubčka“,
pa ste mu zvestobo ohranili do nje-
govega XVII. leta. Veliko vas je v tem
številu tudi takih, ki ste mu še le
v poznejših, nekateri prav v zadnjih
letih podali roko v trdno zavezo in
prijateljsko občevanje. Kaj ne, da tudi
vprihodnje tako ostane? Vi zvesti
„Domoljubovci“, „Domoljub“ pa vaš
stari prijatelj, vesten učitelj in ne-
ustrašen branitelj vaših pravic in ko-
risti!

Ob koncu leta „Domoljub“ vedno
rad nekoliko pokramlja s svojimi na-
ročniki; zlasti razodene rad to, kar
mu leži na srcu glede njegove pri-
hodnosti. Naj bo tudi letos tako!

Gledé preteklega leta se more
le pohvaliti. Dobro se je fant po-
redil: 21tisoč naročnikov je skrbelo
za njegovo krepko rast in zdravje;
zató se je mogel večkrat praznično
oblečen „štemáno“ predstaviti svojim
naročnikom, katerim se za vso skrb
in naklonjenost prav toplo zahvaljuje!

„Domoljub“ je bil torej z vami
zadovoljen, dragi naročniki! Druga
pa je, če ste bili vi z njim zadovoljni!
Kolikor more izprevideti iz sto in
sto pisem, ki ste mu jih pisali, vam
je splošno še precej ugajal. Vendar
so bila vmes tudi pisma, v katerih
mu naročniki beró ostre levite. Ta
piše, da so listki zanič in povesti

Dr. Viljem Schweitzer
deželni poslanec.

puste, drugemu je preveč politike,
tretjemu premalo, četrtemu ne uga-
jajo dopisi in novice iz raznih krajev,
peti pogreša smešnic, šesti gospo-
darskih člankov itd. itd. Vsa ta pisma
leže sedaj lepo spravljena v predalčku
in „Domoljub“ obeta, da jih bo v
prihodnjem letu večkrat pogledal, se

poboljšal in po njih ravnal, seveda
kolikor bo mogoče vsem ustreči.
Toda vse m nihče ne ustreže, pravi
pregovor. In tako prav vse želje
tudi v novem letu ne bodo izpol-
njene; zgodilo se bo pa vse, kar bo
mogoče. Zlasti bo „Domoljub“ skušal
prinašati več gospodarskih stvari, ker
teh so zlasti kmetje v tem letniku
opravičeno pogrešali. Oziral se bo
tudi na štajerske, koroške in
primorske novice; saj ima
tudi v teh krajih dosti bravcev, ki
radi izvedo kaj iz svojih domačih
krajev.

Z rusko-japonskega bo-
jišča bo tudi v prihodnje prinašal
„Domoljub“ zanimive bojne novice;
seveda v tem obsegu kot „Slovenec“
ne more poročati o vojski, ker mu
sicer prostora zmanjka; tudi najno-
vejših dogodkov ne more vselej
prinesti, ker se začne tiskati že v
ponedeljek, naročnikom pa pride v
roke še-le v nedeljo. V tem oziru
torej nekoliko potrpljenja! Izvedeli
bodo pa bralci vse važnejše stvari,
četudi nekoliko pozneje.

Slike bo „Domoljub“ prinašal
tudi v novem letniku, zlasti z bo-
jišča. — V tem oziru se naročniki
kakor doslej tudi v prihodnje ne
bodo mogli pritoževati.

Z lepimi ugankami in smešnicami je že sedaj za pol leta naprej založen. Da bodo orehi mečji, bo večkrat razpisal kako nagrado za pravilno rešitev ugank.

Vse to in še marsikaj drugega bo „Domoljub“ v novem letu vsakih 14 dni prinašal svojim bravcem. Najraje bi kar vsak teden ubral pot pod noge pa obiskal svoje zveste prijatelje; toda ker ne ve, če bi bilo to vsem prav, bo za prihodnje leto kakor dosedaj vsak mesec samo dvakrat potrkal na vrata starih in novih znancev, a vedno s polno košaro vsakovrstnih novic, smešnic, podučnih in zabavnih člankov itd. Ako se pa naročniki l. 1905 med seboj pomenijo in ob sklepu leta stopijo pred „Domoljuba“ z željo, naj jih v bodoče obiskuje v s a k t e d e n; ter rekó, da mu zato radi privoščijo na leto tri kronice, bo on tega najbolj vesel in bo l. 1906. kot tednik ponosno romal od hiše do hiše križem slovenske domovine.

Sedaj pa pridno na delo! Čem več naročnikov, tem boljši bo list, tem preje postane tednik. Prijatelji, agitirajte za „Domoljuba“! Opozorjajte zlasti tiste, ki še niso nanj naročeni, na nagrade, ki smo jih razpisali v 21. številki tudi za nove naročnike! Novo leto se bliža in samo do 1. jan. bomo sprejemali rešitve. Poznejši rešilci ne pridejo v poštev. Zlasti nabiralci, porabite zadnji teden za pridno nabiranje novih naročnikov. Poleg dobrega dela imate tudi precej upanja, da vas srečka zadene pri določitvi nagrade. Vse to, kar smo napisali o agitaciji za „Domoljuba“, velja tudi v isti meri za „Bogoljuba“. „Domoljub“ se prav odkritosrčno veseli lepega napredka svojega bratca. Res, dvojčka sta in morata ostati oba: enaka po mišljenju naj drug drugega izpopolnjujeta, a v skupni družbi pod vsako streho najdeta gorko skupno gnezdo!

Končno pa ob novem letu vsem iskreno staro voščilo: **vesele božične praznike, srečno novo leto!**

Politični razgled.

Državni zbor. — 69 milijonov posojila.

Vlada potrebuje veliko denarja. Kako ga je mogoče dobiti? Po odkritem potu se ji

ni zdelo varno, zato je po zvijači hotela priti do svojega namena. Dejala je, da dá 15 in pol milijonov za ponesrečence, ako ji poslanci dovolijo 53 milijonov zase. Ta predlog je bil os, okoli katere se je vrtilo vse zasedanje sedanjega državnega zbora. Poslanci so bili pač pri volji, dovoliti 15 in pol milijona za reveže, nikakor pa ne druge velike vsote za državno blagajno. Vlada je sklicala načelnike vseh državnozbornskih strank, da bi jih pripravila do tega, da bi ji dovolili 69 milijonov posojila. A vse to ni nič izdalo. Čehi in mi Južni Slovani se posvetovanja niti vdelčili nismo, ker ne moremo vlado podpirati, dokler nas bo ona tako prezirala. Drugi so sicer zborovali in poslušali predsednika, ki jim je razkrival svoje želje, naj bi rešili začasni proračun, novo državno posojilo in vprašanje o italijanskem vseučilišču. Ali uspeh posvetovanju je bil prazen. Kakor pri posvetovanju tako so bili proti vladnemu posojilu tudi v zbornici. Tu sploh ni bilo nobenega pravega delovanja. Bilo je mirno, kakor že zdavnaj ne. Izmed Slovencev je govoril poslanec Šuklje, ki je v lepih besedah povedal vladi, da Slovenci ne moremo iti vladi na roke, dokler nas ona prezira. Za Slovence vlada nima drugega ko lepe a prazne besede. Kadar ona spremeni svoje stališče proti nam, bomo tudi mi za vlado. Končno je zahteval govornik slovensko vseučilišče v Ljubljani.

Vlada ni dobila posojila — državni zbor zaprt.

Zastran 69 milijonskega posojila je vlada napravila zato namenjeni proračunski odsek, ki je imel skleniti, posojilo dovoliti ali ne. Ali ta je brez pomišljanja zavrnil vladno posojilo. 29 poslancev je proti 14 sklenilo, da vladi nič posojila ne dovoli. Vlada je ostrmela. Najprej je seveda brž dala zapreti državni zbor, kakor iz maščevanja do nezaupnosti; potem pa zažugala, da bo poplačala to nezaupanje poslancev. To je bila za vlado velika zausnica, zakaj zapustili so jo celo tisti nemški nacionalci, ki so ji bili dosedaj desna roka in glasovali proti nji. Na te se je mogla vlada dosedaj vedno zanesti, sedaj so ji pa tako hrbet pokazali! Mi vladi to prav iz srca privoščimo. Nas Slované in katoliške poslance je prezirala, tiste nemške nacionalce pa vedno podpirala; zato naj zdaj sama gleda, kako si ji je mogoče pomagati iz škripcev! Nas Slované naj podpira, pa bo vedno varno in trdno stala. — Vprašamo se lahko, če niso poslanci krivi, da ponesrečenci niso dobili 15 in pol milijonov posojila? Kriva je vlada, ker poslanci so bili pri volji dati 15 in pol milijona za reveže, le drugega ne. — Zdaj bo minister Koerber spet vladal s tistim znanim § 14, dokler vnovič ne skliče državnega zbora.

Boj v ogrski zbornici.

Ogrski minister je s silo dosregel, da so poslanci poostrili državnozbornski poslovnik ali nasprotni poslanci so delali nato, da bi mu prekrižali ta uspeh. Najprej so prirejali shode proti ministru, potem pa delali velikanke priprave, da zabranijo poslovnikom poostretev v novem zasedanju državnega zbora. Minister sam je tudi napravil več shodov, da bi tako ljudstvu dopovedal, da je edino po takem potu, kakor je storil, mogoče vpletati resno delo v državno zbornico. Ali kjer se je minister pokazal, povsod so ga nasprotni napadali. V Gjuri so mu metali kamenje v kočijo in mu okno razbili. Na tistem prostoru, kjer je govoril, so ga morali vojaki stražiti, pa še tako bi ga bili skoraj s kameni pobili. Dne 13. decembra pa je bilo napovedano novo zasedanje državnega zbora. Vse je čakalo burnih nastopov. Vladni liberalni poslanci kakor vladnonasprotni so kovali naklepe, kako b' šlo v zbornici. Vladnonasprotni so se zbrali pred zbornico in v trdni vrsti korakali v dvorano, na čelu velikaši kakor grof Aponji, grof Zéči in Štefan Rakovski. Policijski čef jih je poskusil ustaviti, ali ti so ga prijeli in nabili. Nato so naskočili stražnike. Najprej so jih ozmerjali, češ da so izdajniki, ker tako službo opravljajo, nato pa so jih pretepli in sunili iz zbornice. Zdaj so popadli predsednikov stol in ministrske sedeže, jih zdrobili na kosce in teptali. Predsednikov stol je neki poslanec vrgel na sredo, kjer se je razletel. Razbili so vse, kar jim je prišlo pod roke. Eni so razbijali poslanske klopi in stole, drugi ropotali, tretji zvonili — bilo je kakor v vojski. Razbite stole, mize in klopi so nato znesli na sredo dvorane, napravili na njih vešala in obesili nanje podobo ministrskega predsednika. Nato je prikorakal ministrski predsednik Tisa — ali ko je videl razdejanje, jo je brž popihal in dal sporočiti, da za ta dan ne more biti seja, temuč drugi dan. Drugi dan, 14. decembra, so se zbrali poslanci že na vse zgodaj in šli pred zbornico. Vrtar je še spal, in so ga morali šele zbuditi, da jim je odprl. Nato so drvili v zbornico in zasedli klopi. Čakati so morali delj časa, in nato so prišli šele vladni poslanci. Vladnonasprotni so dali vedeti, da so za danes pripravljene zborovati, ako bo poslanski predsednik kak drug kakor je sedanji. Ko so jim zagotovili, da bo predsednik drug, namreč Jakobfi, so se pomirili, ter brez kakega ropota poslušali cesarjevo pismo, ki je velevalo novo zasedanje. S tem pa je bila ta seja tudi končana. Kaj je bilo nadalje sporočimo prihodnjič. — Ministrski predsednik se tega izbruha ni ustrašil. Rekel je, da hoče vseeno napraviti red v zbornici, če ne drugače, pa z vojaškimi bajoneti. Po zimi

bo razpisal nove volitve, in pri teh upa dobiti zmernejših in menj nasprotujočih poslancev.

Avstrijska vojska se pomnoži.

Sedaj ima naša armada v mirnem času 47 pehotnih divizij, 42 divizijskih topničarskih polkov, 8 baterij konjeniške divizije mimo drugih manjših vojaških oddelkov. Zdej hočejo te velikanske vrste še pomnožiti. Ustanovili bodo 3 nove topničarske polke, da jih bo zaprejš 45; na Tirolskem bodo dodali 2 novi gorski topničarski bateriji, v Bosni bodo dodali pa eno; pri konjeniški diviziji bodo ustanovili 2 novi. Dalje mislijo pomnožiti še trdnjavske, oblegavne, lovske in brzojavljavne polke. Avstrijskim narodom bo treba zopet globoko opreti mošnjo.

Revščina na Balkanu.

Na Makedonskem so turški vojaki sedaj malo odjenjali; prišla pa je druga sodrga v deželo, ki ji kali mir. To so Grške tolovajske čete. Ti pridejo in napadajo mirne vasice brez vsakega povoda. Zadnje dni je bila neka bolgarska svatba; ko so se svatje mirno razveseljevali, so pridrli v hišo ti razbojniki ter ubili 13 svatov, 6 jih pa težko ranili. Neki drugi dan so vdrli v vas Bogdanci in z bombami razrušili več hiš. Pa tudi Turki sami pomorijo mnogo kristjanov; najbolj prežijo na duhovnike in učitelje češ da ti podpihujejo ljudi proti Turkom. Zaprli so mnogo šol in cerkva, da bi tako zabranili shajanje ljudi. Kristjanom so prepovedali nositi vsako orožje, a Turki niso nikoli brez njega in ga rabijo proti ubogim kristjanom.

Rusko - japonska vojska.

Japonci vzeli Rusom „Grič 203 m“ po imenu.

Medtem, ko vojska v Mandžuriji mirno počiva, se bje vroč boj okoli Port Arturja. Zadnjič smo sporočili, da so Japonci naskočili Port Artur, a so jih Rusi še odbili. Proti koncu novembra so pričeli nove silovite napade na vzhodne portarturske utrdbe. Po silno krvavem boju se je Japoncem posrečilo vzeti več postojank, med tem je imena vredna utrdba, ki se imenuje „Grič 203 m“. Že na vse zgodaj tistega dne so pričeli Japonci trdnjavo silovito obstreljavati. Naskakovali so jo pešci in konjeniki, ali Rusi so se jih še ubranili. General Nogi je poslal nato nove čete, in še so jih Rusi prepodili, tako je bilo misliti, da Rusom ni mogoče podležti. Ali proti noči se je obrnilo na bolje. Naskočili so trdnjavo na novo z vso srditostjo; prišli so v ruske jarke in tu se je

razvilo pravo mesarsko klanje. Sovražnika sta se s kopiti in bajoneti vrgla drug na drugega. Kmalu nato so se pokazale od vseh strani japonske čete; ko so to Rusi opazili, so bili prepričani, da je vsak nadaljni boj nespameten, ker bi ne mogli vsem kaj, zato so se umaknili, zapustivši veliko mrtvih in ranjenih. Japonske izgube so bile silne. Največ jih je padlo, ko so jih Rusi zvalili prav blizu sebe in nato zažgali mine, ki so jih kar trumoma usmrtili. Kako strašan je ta boj, nam kaže Grič, kako je razdejan. Vrh Griča je vsled streljanja odtrgan, obronki pokriti z razvalinami, jarki z mrličmi. S tem Gričem so Rusi veliko izgubili. Zakaj iz tega Griča se dobro vidi v pristanišče portartursko, kjer so ruske ladje. Japonci so na to nastavili na ta Grič svoje največje topove, ter zagrozili Rusom, kot nikdar prej. S tega Griča so streljali na brodovje in skoro vsega uničili.

Japonci uničili Rusko portartursko brodovje.

Na „Grič 203 m“ so Japonci postavili težke topove ter streljali na brodovje v Port Arturju. Rusi so poskušali iz brodišča uiti, a so jim Japonci ladje že toliko poškodovali, da si niso upali. Ladje so hitro poškodovali. Pobjedi so dimnik razbili, in jo skoro do polovice potopili. Peresvjeto so do gornjega krova potopili, Retvizan so na krmilo nagnili, Amurju so zadnji del potopili, Bajana so zažgali. Pri kraju je morje toliko plitvo, da so ladje le na pol pod vodo; Japonci so ladje tako nagnili, da so večidel proti severu obrnjene. Uradno poročilo pravi, da so štiri ruske velike bojne ladje, dve križarki in ena topničarka postale nesposobne za boj in so čisto izgubljene. Tako je torej uničeno portartursko brodovje, ki je čakalo rešitve od baltovskega brodovja, ki plove od Afrike proti Aziji. To je za Ruse velikanska izguba. Najbrž bo s tem tudi veliko baltovsko brodovje izgubilo svoj pomen.

Rusko taborišče v Mandžuriji.

Naša slika nam kaže, kako je Kuropatkin zavaroval svoje vojne oddelke v Mandžuriji proti sovražnim napadom. Mislimo si nekoliko vzvišeno ravan. Najprej vidimo spredaj pred vodom izkopen rove, takozvane traverze, ki se razširjajo v enakih razdaljah v čveterokote, v katerih so globoke jame. Nato pride plot iz bodečih žic, za tem pa več vrst takozvanih volčjih jam, ki se vlečejo okoli in okoli vsega tabora. Na dnu vsake jame je navpik obrnjen oster kol, na katerega se sovražnik nasadi, kadar pade v jamo. (Glej sliko ob strani!) Jame so večinoma nalahko zakrite z bičjem. Vmes pa je napeljana gosta mreža bodečih žic, v katero se vjame napadavec, ki ne

more prej naprej, dokler vseh žic ne potrga in odstrani, ker tudi če jih poreže, ga še vedno zadržujejo, da ne more naprej. Skozi ozki vhod pridemo v predvor taborišča. Najprej zagledamo na levi in desni širok in globok jarek, ki je napolnjen z vodo. Več vodnjakov neprenehoma napolnjuje ta jarek. A tudi v njem je vse polno kolov, med katerimi je napeljana bodeča mreža, tako da ga ni mogoče preplavati. Tudi pred vodom je zopet bodeč plot. Zdej pridemo do nasipa v podolgastem polkrogu, ki je dvojen, tako da se moštvo lahko skriva v njem pred topniškim ognjem. To je prostor za prednje straže. Za tem šele pridemo do nasipa, ki obdaja pravo taborišče. Ta je izpeljan v obliki trikotnika z nalomljenimi stranicami in ves nasajen s topovi, zlasti ob voglih. V sredi je pa prostor za vojaštvo. Izkopane so jame v zemljo in postavljene nizke lope, vse pa pokrite z debelo plastjo prsti, katera daje popolno varnost pred bombami in granatami. Tu leže vojaki, kadar so prosti službe. Podobna skrivališča so še ob zadnjem nasipu.

Take so moderne utrdbe. Seveda so pripravne samo za brambo, ne pa za napad. Gotovo so se tudi Japonci utaborili na podoban način. Iz tega pa tudi spoznamo, zakaj je vojska v Mandžuriji zaostala. Noben nasprotnik neče zdaj v hudi zimi vun iz utrjenih brlogov, katere si je s toliko težavo naredil.

Položaj ob Šahu.

Okdar se je vršila sredi oktobra ob Šahu in Hunhu ona velika bitka, ni na bojišču nobenih važnejših dogodkov. Dolgotrajni mir, ki sledi tem krvavim bitkam, nam kaže, da sta obe armadi vsled zimskega časa ovirani, izvrševati operacije v večjem obsegu. Strupen mrz, ki pade po noči 20 stopinj pod ničlo, povzroča vojakom mnogo trpljenja, in globok sneg pa ovira že premikanje čet ter dovažanje potrebnih po slabih mandžurijskih cestah. Male praske, posebno na krilih obeh armad, se seveda vrše vsak dan. Splošno se pa Rusi in Japonci drže svojih močno utrjenih postojank, ki so jih utrdili zadnje štiri tedne. O teh utrdbah, ki so jih zgradili Rusi in Japonci, se poroča, da se ruske utrdbe raztezajo od Tavananpua na spodnjem delu Hunha, zahodno od železnice, do Tančena na levem krilu, in sicer so glavne pozicije prirejene vzhodno od železnice na desnem Šahovem bregu. Tu so v izbornih pozicijah nastavljeni težki topovi ter postavljene utrdbe z veliko natančnostjo, nadalje prostori, varni pred bombami i. t. d. Tudi Japonci so se na mestu prejšnje ofenzive na tem delu bojišča omejili na defenzivo ter so kakor Rusi celo svojo armado postavili v utrjenih taborih za mogočnimi utrdbami. Pri Banjapuci ob Šahu si stojita obe sovražni vrsti na nekaterih mestih le po 500 m. oddaljeni. Desno japonsko krilo pod Kurokijem se vije ob desnem Šahovem bregu ter izkuša tudi tu Ruse obiti. Da lažje razvije svoje desno krilo v danem trenutku, so Japonci posebno močno utrdili prelaze pri Vanfulinu in Kao-tulinu, skozi katerega pelje cesta iz Banjapuce in Pintajce. Levo krilo ki se opira na svoji desni strani pri Sahopu na železnico, sega na zahodu do Hohjačvance. Ako pa je

iz karte in iz predstojećih podatkov mežno dobiti sliko o obsegu obojestranskih utrd, vendar ni mogoče, spoznati sedanje razvrstitve in moči obeh armad ter razdelitve posameznih vojnih korov in divizij na celi fronti. Sploh se pa vrši sedaj v Mandžuriji kaj čudna vojska, ker stojita na mali razdalji, na primeroma malem prostoru dve posebno močni armadi že več tednov popolnoma mirno.

Na naši karti so zaznamovane utrdbe, kolikor je bilo to mogoče, po raznih poročilih. Karta nima namena, podati jasne slike o sedanjem položaju, ampak samo predečiti, kako daleč se razprostirata obe fronti ob Šahu, kjer bo prej ali slej vendar le padla odločitev.

L I S T E K.

Vojska.

(Slika iz rusko-japonske vojske.)

Nadaljevanje in konec.

II.

Z lepimi upi in pogumnim srcem sta nastopila pred tremi leti Ana in Aleksij pot skozi življenje. Nista imela zlata, a vendar sta imela najboljši kapital — delavne in pridne roke, pošteno, z malim zadovoljno srce. Njihovi upi in nade jih niso varale. V medsebojni ljubezni in naklonjenosti so jima tekle urice kaj hitro. Pred dobrim pol letom jima je nebo podarilo še malega Aleksija. Zdelo se je, da bo ta družina naj-srečnejša in ljudje so bili skoraj nevoščljivi Ani, da je dobila tako dobrega moža, ker je bila siromašna sirota. A kakor dež za solncem mora biti, tako mora tudi srečo zamenjati nesreča —

Vasiljevič je prinašal čudne, temne in grozo vzbujajoče novice. „Daleč tam za gorami“, je pravil, „v vzhodni Aziji ob morju leži dežela, čudovito lepa in rodovitna, in ta dežela mora popolnoma postati ruska. Tam blizu pa je nek drug narod, škilasti in zviti pogani, ki hočejo imeti to deželo in biti sami gospodarji vse Azije. In sedaj se visoki gospodje kregajo in prepirajo med seboj, kdo naj bo gospodar tiste dežele.“ Par dni pozneje je še pristavil: „Tam pri sovražnikih — Japonci se jim pravi in čisto rmeni so že postali od same jeze in nevoščljivosti — tam so razžalili našega poslanika — to je velik gospod in prvi za carjem — tako hudo, da je takoj odpoteval v Petrograd težit Japonce. In res so očka car takoj pokazali japonskemu poslaniku vrata.“

Kmalu je šel od vasi do vasi glas: „Je že vojska! Že nabirajo vojake!“

In ta glas je razdril in uničil srečo in blagostanje tisočim in tisočim. — Aleksij je bil vojak in vedel je, da bo moral na

vojsko. Tolažil je sicer Ano, da bodo z Japonci azijski Rusi sami lahko obračunali, a žena je čutila, da mož sam tega ne verjame.

Prišel je birič in prinesel pozivnice Luki, Levu, Nikiti in — Aleksiju. Zadnjega ni bilo doma; Ana se je sesedla, ko ji je birič podal pozivnico. Aleksij je zvedel od sosedov, da morajo Luka, Lev in Nikita na vojsko in da je bil tudi pri njem tisti birič. Malo je manjkalo, da tudi njemu ni prišlo slabo. „Kaj bo z ženo, kaj s sinom, če padem? Ne, ne grem, uidem čez mejo! Naj se še stepó tisti sami, ki so se skregali“, misel za mislijo se mu je podila po glavi; srce mu je bilo kakor kladivo. Ni šel domov; ven na prosto ga je vleklo, ven, da se umiri. A zastoj je skušal zbrati svoje misli. Bled in prepadel je šel domov, bolj podoben senci človekovi, kakor človeku samemu —

„Vzeti te mi hočejo“, in mož in žena sta padla drug drugemu v naročje. Nenadna nesreča jima je vzela govorico. Drug drugemu sta nemo zrla v obraz, a ti pogledi so govorili več kakor morejo povedati usta ali popisati pero.

Kakor besen je stegnil Aleksij roko po pozivnici. Tu je zapečaten njegov usoda; V 8 dneh mora v vojsko; nepokorščina se kaznuje s smrtjo. Razdrta in uničena je njegova sreča! Zastoj ves trud! Zapustiti mora ženo in svojega angeljčka — Aleška! Morda jih ne vidi nikoli več? V vojsko mora, morda gre umirat v tujino, umirat daleč od svojih dragih?! — —

Jutro odhoda! Težka kot svinec je ležala siva megla nad revno pokrajino, in pršlo je iz megle, kakor solze iz skaljenih oči, polnih velike in neme boli.

Na vasi se je oglašil boben. V hiši Aleksejevi pa sta stala dva človeka v tesnem objemu. Vsak je izgovarjal tiho le ime drugega; vsaka druga beseda mu je obtičala v grlu. V zibeljki je ležalo dete, veselo brcalo z debelimi nožicami. Srečno dete, ki ni vedelo, da ata odhaja morda v — smrt.

„He! Le hitro! Zadnji čas!“ zavpije nekdo s hreščočim glasom na ulici.

Stresel jih je ta surev in hreščoč glas. Počasi kot slepca sta stopila iz sobe.

Zunaj so jih čakali vojaki in Luka, Lev in Nikita, obdani od svojcev.

„Čast ruska in car zahtevata“, je zaklical poveljnik. „Napreji!“

Do bližnje postaje so jih smeli spremljati. Leva sta spremljala njegova dva brata, čvrsta korenjaka. Govorili so o vojski in videle se je, da se Lev ne loči težko od domačije. Bil je veselega obraza. Ubogega prepadlega Luketa sta spremljali sestri in od starosti sključeni oče. Bilo je res pretresujoče, ko si videl očeta vsega pobitega in uničenega,

saj ma je bila vzeta edina opora starih let. Tudi Nikita so obdajali sorodniki.

Na kolodvoru se je trlo vse polno ljudi. Iz vlaka pa so gledali vojaki, mahali s kapami in rokami v slovo. Videlo se je marsikomu, da je že prebolel bridko ločitev. Svojim novim tovarišem so klicali bodrilne besede. Še en pozdrav, objem — morda zadnji — in vstopili so. Vlak je zabrzgal, oglasila se je ruska pesem in izginili so v daljavi.

III.

Na bojišču! Prva bitka končana, bitka ob reki Jalu. V strašnih naskokih so spodili Japonci svoje nasprotnike iz njihovih postojank. Boj je bil strašen; mrličji in ranjenci leže drug poleg drugega in valovi reke so se pordečili . . .

Tam na strmini leži cel kup mrličev. Poleg razdejanega topa se je zgrudil mlad junak; kakor mrtev leži med drugimi mrtveci in ranjenci. Naenkrat se vspne pokonci; poskuša odpreti oči.

Jasni se mu.

Zavedel se je, kje je in kaj se je zgodilo z njim. Na bojišču je in ranjen, ker sicer ne bi ležal tukaj. Poskuša vstati. Leva roka je kakor mrtva in vsak giblje mu povzroča strašne bolečine. Roka je razstreljena. Čelo se mu za hip razjasni. Sedaj je neraba za boj; pohitel bo k svoji — Ani in Alešku. Kar začuti, da ga v prsih nekaj žge in da je nekako prazno v njih. Potipal se je z roko, in roko polije nekaj gorkega! Ah, življenje mu izteka iz prsi! Porosile so se mu oči. Smrtno je ranjen, umreti bo moral, umreti daleč od ljubljene žene in deteta! Da bi bila saj Ana tukaj, rad bi umrl. Nebote se mu je izvil iz prsi vsklik: „Ana!“

Pa njegov glas je bil tako slab. Toda čuj! Znani glas: „Aleksij, Aleksij!“

Aleksiju se je razsvetilo obličje in zaklical je iznova: „Ana, Ana!“

Njegov glas je bil kakor vzdih umirajočega, a vendar so ga slišali.

Čez mrličje sem se je priplazil Lev, našel je Aleksija umirajočega. Pokleknil je zraven in ga naslonil na roke. Ranjenec je zastekal, pogledal tovariša s široko odprtimi očmi. „Vode“, je dihnil, „vode mi daj, Ana.“

Prinesel mu je vode, in Aleksij je pil dolgo, kakor da si pije novo življenje. Prijel je tovariša za roke in njegove oči so se zalesketale kakor gladko, gorsko jezero v zadnjih žarkih večerne zarje. Srečen je bil. Lahno so ga obkrožale sence bližajoče se smrti, sladke sanje so uspavale odhajajočo dušo. Srčna kri mu je iztekala in z njo življenje — pred njim pa vstajajo nove, blažene podobe — —

Vojska je končana. Sovražnik pobit! Ze se vračajo domov polni slave.

Kako mu srce utripa, kako napenja svoje oči! Že vidi mesto, kjer se je v onem strašnem trenutku ločil od Ane. Prikazujejo se strehe domače vasi pordele od žarkov zahajajočega solnca.

In zagledal je svojo hišico! Ana mu hodi nasproti! Že sta se objela.

„Ana, ljuba moja Ana“, je dihnil umirajoči, „zopet sem pri tebi. Vojska je končana, vsi smo se vrnili, Lev, Nikita, jaz — le Luketa ni. Zdaj ostaneva vedno skupaj, nikdo naju ne loči več. Kako si bleda! Kako vroče in žgoče je tvoje čelo! Vendar kako si lepa! In dete, kako ljubko me pogledava! Ana sedaj naju ne loči nikdo več, večno bova združena — —“

In Aleksij je preminul

Dolgo je še klačal zvesti prijatelj poleg mrtvega tovariša. Potem pa je odšel počasi proti taboru. Tam je vzel iz svoje torbe kos platna in nekaj vanj zavil in skrbno shranil.

V tej noči je sedela tam daleč v revni ruski vasi mlada, bleda žena črnih las in črnih oči, ob zibelki svojega edinčka, čula, jokala in molila. Žalostna je bila in vesela in pa polna upanja. Držala je v rokah pismo, ga zopet in zopet in zopet brala. Kazala ga je detetu „Poglej od tvojega očeta!“ skoro se povrne — — —

A Aleksij se ni vrnil.

* * *

Nekaj tednov potem je prišel v vas nepoznan mož, ves zmučen in onemogel. Prišel je z bojišča. Jedne roke ni imel več, druga pa je bila trda kakor les. Molče je šel po poti: Lev „leseni“.

Prva njegova pot je bila k Ani. Govoril je malo besedi, a te polne tuge, težke kakor udarce kladiva; nato je odvil iz papirja in platna prstan in ga dal vdovi. Ana je razumela. Vedela je sicer že preje, a vendar je brez upanja upala, češ, morda je pa znamenek padlih pomanjkljiv. Stokajoč se je zgrudila na tla. Ni mogla prenesti udarca usode, počilo ji je srce in njena duša je pohitela k Aleksiju, da ostaneta večno srečna.

Razgled po domovini.

Vabilo na naročbo. Novo leto je tukaj, prav veliko pa jih še ni obnovilo naročbe za prihodnje leto. Pričakujemo, da prav vsi to store vsaj sedaj v zadnjem tednu. Preberite današnji uvodni članek, morda bo potem hitreje šlo!

Ne pozabite na rešitev ugank, ki smo jih prinesli v 21. številki. Tudi za to je samo še en teden časa. Na sv. treh kraljev dan je žrebanje; veliko sreče!

Umirovljen je na lastno prošnjo č. g. župnik v Dolenji vasi Ignacij Šalehar.

Umeščen je bil na župnijo Gojzd pri Kamniku ondotni župni upravitelj g. Alojzij Podobnik.

Župnija Zabnica je podeljena čast g. Karolu Čiku, mestnemu kapelanu v Višnji gori.

Umril je dne 15. dec. preč. g. župnik in dekan Josip Razboršek v Šmartinu pri Kranju. Pokojni je bil rojen 20. marca 1836 v č. mšeniški župniji. V duhovnika posvečen 3. avg. 1862, je služil kot kapelan na Breznici, v Vodica in Dobropoljah, kot župnik pa na Brdu od l. 1882., v Gradu in od leta 1895. v Šmartinu. V Gradu je bil hkrati dekan za radoliško dekanijo. V mladosti je bil sloveč pevec. V Gradu se je trudil, da bi zidali novo cerkev po načrtu barona Schmidta, in ta želja se je letos tudi izpolnila. Zadnja leta je bolehal, a potrpežljivo prenašal svoje trpljenje Svetila mu večna luč! — Umril je čast. g. zlatomašnik lavant. škofije Matija Košar dne 16. decembra zjutraj v Radomlju kamniške fare. Rojen je bil 30. avg. 1823 pri sv. Juriju na Ščavnici, v mašnika posvečen dne 31. avgusta 1846. po škofu Zängerle, bil kaplan v Cmureku, vojaški duhovnik osem let na Ogrskem, Galiciji in na Laškem, za kar je dobil papeža Pija IX. vojno svetinjno, potem župnik v Pernicah na slovensko-nemški meji na Štajerskem, ondi stopivši v pokoj, de-

loval kolikor toliko v dušnem pastirstvu v Bočni na Štajerskem, v Leobnu, Kraubadu in Oberwelsu na Zg. Štaj., preselivši se na Kranjsko deloval v cerkvi in v zasilni šoli na Dobravi pri Bledu in sedaj devet let v Radomlju. Živi mu na Štajerskem še brat, vpokojeni župnik Jakob. Večni pokoj njegovi duši!

Večno češčenje presv. Rešnjega Telsa v ljubljanski škofiji. Zadaja številka „Ljubljanskega Škofijskega lista“ določuje, da se vpelje v ljubljanski škofiji vedno češčenje presv. Rešnjega Telsa tako, da se posamezne župnije in samostani vrste skozi celo leto, in ga ne bode dneva v letu da bi presv. Rešnje Telo na enem ali drugem kraju ne bilo izpostavljeno v javno počeščenje. Začne se letos 8. decembra v stolni cerkvi v Ljubljani in se potem nadaljuje v drugih cerkvah.

Molitve po maši. Iz zadnje številke „Ljubljanskega Škofijskega lista“ posnemamo sledeče vrstice: Sv. oče Pij X. jako žele, da se molitvam, katere so po sv. maši zapovedali pokojni papež Loon XIII, doda še klic: Presveto Srce Jezusovo, usmili se nas! — Ako se ta klic molitvam po sv. maši že zapovedanim doda trikrat, podele sv. oče duhovniku in vernikom odpustka sedem let in sedem kvadranten; ti odpustki se morejo tudi vernim dušam v vicah darovati. Zado- stuje, ako duhovnik reče: Presveto Srce Jezusovo, verniki pa odgovore: usmili se nas.

Gorenjske novice.

* **Zločin v Boh. Bistrici.** Žena delavca Smukavca je pred meseci zapustila svojega moža in otroke in pobegnila z delavcem Lovrencem Orehkom v Trst. Ondi so jo prijeli in pripeljali nazaj. Orehek je

bil obsojen na štirimesečno ječo. Smukavec, miroljuben človek je ženi odpustil nezvestobo in jo sprejel nazaj. V nedeljo, 4. decembra se pa našli Smukavca ustreljenega. Ko je šel po noči vun, je nekdo ustrelil vanj štirikrat. Smukavec je bil zadet v glavo in takoj mrtev. Zločin je izvršil, kakor sumijo, Orehek. Zaprli so tudi žena Smukavčevo. Nesrečni Smukavec je bil priden in pošten delavec.

* **Premeteni tatovi.** Velika tatvina se je zgodila na Hrušici pri Jesenicah. V gostilni „zum lustigen Tiroler“ so ukradli tatovi 280 kg. težke železno blagajno in jo odnesli 70 m. daleč v hrib. Ondi so blagajno odprli in pobrali iz nje vse vrednosti, okoli 5000 K denarja in precej zlatnine. Tatovi so morali biti zelo predrzni in zviti, da so spravili težko blagajno tako daleč od hiše ki stoji nasproti orožniški postaji ob cesti, kjer so tudi po noči vedno ljudje. Nekaj sumljivih tatvina se zaprli.

* **Iz predora na Hrušici.** Vodo, ki je v zadnjem času v tunelu delala veliko preglavice, sedaj spravljajo vun po ceveh, da ni treba delavcem stati do kolen v vodi. Vendar kljub temu delo le počasi napreduje zlasti še odkar se je vsled zadnje nesreče veliko delavcev odpovedalo. Materijal iz tunela vozijo sedaj z mašino, ki je kurijo z bencinom. Toda prej, ko so delavci sami vozili vozičke iz tunela, se je trikrat več storilo kakor pa z mašino. Tudi nevarni plini še vedno nagajajo. Pred kratkim, kakor se je čulo, je zopet nekaj delavcev padlo v nezavest, vendar hujše nesreče ni bilo. Tunel bo komaj prevrtan do Velike noči; prej so mislili, da bodo prišli skozi do Božiča. — Veliko delavcev se je še ponesrečilo, odkar se dela predor, na ta način, da se jih pritisnili vozički. Ubogi delavec je prišel med dva vozička, ali pa se ni mogel umakniti pravočasno nasproti drdrajočim vozičkom,

ki so ga pritisnili k steni. Pred 14 dnevi se je tako ponesrečil Ferdinand Moser. Ranjen je nevarno čez drobovje, vendar bo okrevail. — Mrtvih žrtev vsled zadnje eksplozije je petnajst. — Na dan sv. Barbare, zavetnice rudarjev in delavcev pod zemljo, je bila na prostem pred predorom sv. maša, katere se je udeležilo na tisoče delavcev. Sv. mašo je daroval g. kaplan V. Zabret. Podjetje je mislilo ta dan dati blagosloviti zastavo, a je vsled zadnje strašne nesreče preložilo blagoslovljenje na poznejši čas.

* **Miklavžev večer**, ki ga je priredilo kat. del. društvo na Savi pri Jesenicah, je dobro vspel. Zbralo se je mladih in starih toliko, da je bila dvorana do zadnjega polna. Veliko se jih je moralo vrniti, ker je manjkalo prostora. Lepo so deklamirali in predstavljali otroci iz otroškega vrtca. Na koncu je Miklavž delil darove dobrim in porednim kakor si je kdo zaslužil.

* **Petdesetletnico** razglašenja Brezmadežnega spočetja smo praznovali na Jesenicah kolikor mogoče slovesno v cerkvi in izven cerkve. Pred praznikom smo imeli tridnevno. Vsak dan zvečer je bil cerkveni govor. Ob tej slavnosti je ljudstvo pokazalo, kako vneto časti in ljubi Brezmadežno. Nad 400 je prejelo sv. zakramente na praznikov dan. Na praznik je bila ob osmih petah sv. maša na Savi, ob desetih pa slovesna sv. maša v župnijski cerkvi. Popoldne je bil govor in posvečenje vse štirih Marijinih družb, nakar so bili sprejeti novi udje. Zares prekrasen večer je napravilo v proslavo Brezmadežne kat. del. društvo. Čast vsem, ki so pri tej slavnosti sodelovali zlasti še gospodični M. Podkrajšek, vrtnarici otroškega vrtca, ki se je za ta večer veliko trudila. Lepo in ubrano sta pela možki in mešani zbor, posebno je šla do srca vsakemu mogočna Mittererjeva pesem, „Brezmadežni“, ki sta jo zborala s spremljevanjem godbe. Ugajale so tudi deklamacije, prav tako psvetitev Brezmadežni „Skrivnostna roža“ Slavnostni govornik, mladenič Marijine družbe J. Ferjan je navdušeno proslavil Brezmadežno, kako se je prav pod njenim vplivom toliko storilo v zadnjih petdesetih letih za zboljšanje socialnih razmer. Tako lepih večerov je društvo še malo priredilo!

* **Jeseničani!** Leto se bliža h koncu! Obnovite o pravem času naročnino za „Domoljub“! Vsak stari naročnik naj pa pridobi vsaj še enega novega, da ne bo nobene slovenske krščanske družine, ki ne bi imela „Domoljuba“.

* **Jeseničani!** Naročajte se tudi na „Slovenca“. Poleg drugih zanimivih in važnih novic iz našega kraja prinaša sedaj sobotna številka Slovenca imena vseh tistih, ki so se ponesrečili v naši fari, odkar je ustanovljena. Z novim letom pride v „Slovenca“

tudi na vrsto zgodovina jeseniške župnije, za katero se mora vsak zaveden Jeseničan zanimati.

* **V Cerkljah** na Gorenjskem so imeli 29. in 30. nov. občinske volitve. „Neodvisni“ so nekaj časa mislili na srednjo stranko, a so kmalu uvideli, da ni upanja. Vsaj tudi najbolj priprosti volivec ve, da „napreden“ učitelj ne more biti odkriti prijatelj kmeta, če je v službi nemškutarskih liberalcev. In zato se tudi liberalci niso upali udeležiti volitev in volivci so izvolili same zavedne može kat. narodne stranke. Pač sta prišla dva liberalna Barleta na volišče in izmed teh dveh je (Ločan) volil osem mežnarjev, drugi (Podgoršek) je pa volil veleslav. Ivan Hribarja, tri učitelje in nekaj takih, na katere noben človek mislil ni, vse izven občine. Dokaz, da bi bil eden rad mežnar, drugi pa slaven — a je le neumen. G. Jaka Hočevar se je pripeljal tudi v Vrhnike, a ko je videl, da je grozdje kislo, jo je popihal nazaj.

* **Ogenj v Škofji Loki.** Iz Loke se nam poroča, da je pogorela na spodnjem vrtu nunskega samostana lopa z altarčkom Srca Jezusovega. Kako je ogenj nastal, ni znano. Sreča, da je bila lopa na samem, daleč proč od drugih poslopij. Ogenj je požarna bramba hitro pogasila. — Malo strahu je pa ogenj vendar le napravil po mestu in samostanu.

* **Ogenj je uničil v Srednjih Gameljnih cerkvenikovo hišo.** — Posestniku Lovrencu Zupanu v Savici okraj Radovljica, je ogenj napravil 3500 kron škode. Posestnik je bil zavarovan le za 1600 kron.

* **Sava podkopala črnuški most.** Sava je podkopala deloma državni most čez Savo v Črnučah, kateri se je moral vsled tega prometu za nekaj časa zapreti.

* **Ali je nova šola v Jaršah potrebna?** Poroča se nam: V ponedeljek je bila komisija, ki je gledala prostor, kjer bi imela stati nova šola. Ne vemo, ali so vsi občinski odborniki prepričani o potrebi nove šole, to pa vemo, da marsikdo ne ve, koliko stroškov bi občini prizadala nova šola. Recimo, da bi stavba sama stala 8000 kron, letnih stroškov bi bilo gotovo čez 200 K, in to bi taka majhna in revna občina težko zmagovala. Jarše so komaj dober četrt ure oddaljene od Mengša, in to je bil poglavitni vzrok, da sta deželni šolski svet in ministrstvo odbila prošnjo za novo šolo, ker ni razdalje štirih klm. — Pa tudi učni uspehi so gotovo na štirirazrednici, kot je v Mengšu, kjer delujejo izvrstne učiteljske moči, veliko boljši, kot bi pa bili na enorazrednici v Jaršah. In če bi hotel kak nadarjen deček dalje študirati, kam bo šel iz enorazrednice? Iti bi moral še na štirirazrednico v Mengeš.

Šola v Mengšu se mora razširiti, to je gotovo, in če k temu prispeva tudi občina v Jaršah, tedaj b do gotovo manjši stroški in večje korist, kot bi se pa dosegla z enorazrednico v Jaršah. Mi damo to občinskim svetovalcem v Jaršah in drugim posestnikom v premislek, dokler je še čas.

* **Iz Škofje Loke**, 8. decembra. Zelo lepo se je obnesla slavnost v proslavo Brezmadežne v uršulinski cerkvi. Zlasti v predvečer praznika je bila vsa nunska cerkev — posvečena Brezmadežni — bogato razsvetljena. Do 400 sveč je gorelo od 7. do 8. ure na pročelju cerkve. Bila je ta slavnost skupna za vso loško župnijo.

* **V Strahinju pri Kranju** je 11. t. m. blagoslovil vlč. g. dekan Koblar pri neugodnem vremenu krasno znamenje lurške Matere božje in Briško Razpelo sredi vasi.

* **V Mengšu** je umrla 15. dec. Marija Hribar, mati ljubljanskega župana gospoda Ivana Hribarja. Hribarjevi so doma iz Trzina, kjer je bil rojen l. 1851. sedanji ljubljanski župan v Točnikovi hiši, pa so se pred leti v Mengeš preselili. Rajnka je imela tudi sina Franceta duhovnika, ki je pa še mlad umrl v Vodica. Bila je dobra gospodinja in zelo pobožna ženica. Naj v miru počiva!

* **V Radomljah** je umrl 16. decembra upokojeni župnik č. g. Matija Košar, zlatomašnik v visoki starosti 77 let. Bog mu daj obilno plačilo! (Glej spredaj.)

* **Umrla je pri sv. Duhu** nagle smrti Ivana Trilar stara 81 let. Dasi lepa starost, je vendar ta naglica močno potrla edinega sina, ki je izgubil tako dobro mater.

* **Iz Selc.** Zlato v selški dolini. Ni še dolgo od tega, ko so se združili vsi liberalci v konzorcij, ki je imel raziskavati pot, pa ne za železnico, temveč do — bogastva. Nek prebrisan mož jim je pokazal kos železnega kršca. Svetil se je, kakor pravo čisto zlato. Hitro je bilo sklenjeno, da bodo na mestu, pri Češnjici, kopali. Zložili so vsak po par stotakov. S temi so naredili precej veliko „luknjo“, v kateri so dobili precej — ilovice. Sedaj delo počiva. Pravijo, da bodo nadaljevali, ko steče bohinjska železnica. Iskali pa ne bodo več zlata kajne g. eks-župan Šlibar; skozi ta „tunnel“ bo peljala bližnja pot na Rudno in v Dražgoše. Mogoče bo enkrat stekla železnica v Jelovico! Sedaj se v tej luknji skriva medved; pa ne sme nobeden povedati železniškim orožnikom!

* **Iz Moravč** se poroča: Pri nas je priredila dekliška Marijina družba prigodna 50 letnica Brezmadežne, dne 8. decembra igra: „Lurška pastirica“. Dne 8. dec. predstavljala se je le za Marijino družbo. Na splošno željo ponovila se je igra v nedeljo, 11. t. m. Obenkrat je bila udeležba prav obilna. Res, pohvale vredne so igralke, ki so tako lepo in

mljivo izvršile svoje vloge. Čast jim! — kaj pa moravški liberalci? Na te pa vendar smem pozabiti. Saj oni tudi niso pozabili nas, ko smo bili na igri. Naredili so nam obdobje. No, dobro ste pokazali svojo obrazbo, svojo naprednost, ki se ponašate tako možato ž njo. Vprašam vas, jeli pijančevanje izobrazba? Ali je to omika, peti tako de kvantarske pesmi in razgrajati; jeli to omika? Sram vas bodi, da greste čakati in čakati ljudi, ki so se vračali po Ave Mariji pomov. Za duhovniki lučate kamenje! Nikdar še ni zgodilo kaj takega v Moravčah! Bomo videli, kam vas bo pripeljala vaša obrazba!

*** Iz ljubljanske okolice.** Postava lede gostiln je objavljena, a išče se tisti, ki bi jo spolnoval in tisti, ki bi to nadzorovali, kajti občinski odbor z županom vred druge merodajne osebe glede tega nočejo nič ukreniti. Tako se godi v nekaterih občinah ljubljanske okolice. Menda se je pa in tam policijska ura pokvarila, da vedno robe kaže. V to svrhu, da bi se ta dala napraviti, se prav toplo priporoča Marko prušak, mehanik iz Trbovelj, ki je pri požni cerkvi sv. Urha v Dobrunji zgotovil vrnokar novo stolpno uro v zadovoljnost vseh, samo birtov ne, ker preveč natanko je in kaže. — Davkoplačevalci, ki imajo za šolo godne otroke, zahtevajo, naj otroci od 7 let naprej v šolo vzamejo, da ne bodo morali potem hoditi, ko bodo odrasli za hlapce in dekle. In ker je šolsko slopje premajhno, naj bi se omislile novo zdravo poslopje, pa ne tako stranišče kot dosedaj. Drugod se silijo otroci v šolo, tu se pa morajo odganjati, pač narobe svet. To v času napredka. Za zidavo nove šole Sostrem uneti predsednik se opozarja na pobrane doklade za novo šolo, ker se tudi okr. šol. nadzorniku ne zdi lepo, v tako o hoditi pouk nadzorovat. Doklade za rajno cesto so tudi nabrane, morda se sedaj ta odbor usmilil in na nekaterih stovih nalomljene ali pa z „rajklom“ zaneane plobe nadomestil z novimi, da saj na stovih ne bo nevarnosti za živino, kakor to slučaj na „mrakovcih“ od Zadvora proti Besnici in drugod.

Dolenjske novice.

Šent Rupertske doline.

† Na Veseli gorji je bila v nedeljo 4. cerkev natlačeno polna. Prišli so od tu in daleč počastiti sv. Frančiška.

† Slabo vest je imel pretepač v Cužni, mislil je spraviti svojega soseda v o. Zato je tožil, pa pred obravnavo — je vzela noč. Srečna Amerika!

† Štiri mesece zapora je dobil oni Št. Ruperčan, ki je, kakor smo že poročali, na glavi „seciral“ svojega vinskega bratca.

† Zaprl so v Št. Rupertu prodajalnico trgovcu Mat. Strnenu.

† Pomagajte ubogemu liberalnemu bralnemu društvu v Mokronogu. Obroč je počil, eden ud za drugim odstopa.

† Vse prodajajo, graščine, travnike in hosto novi gospodarji graščine v Mokronogu.

† Novi semnji. Za prešiče bo po novem letu vsak prvi četrtek semenj v Mokronogu. Zraven tega dobi trg še dva nova velika semnja v letu.

† Na Mirni so bile 12. decembra občinske volitve. Ispadle so za našo stranko dobro. Edini Ludvik Koračin je prišel izmed liberalcev v odbor, drugih 24 je naših.

† Na obe strani se je dosedaj sukalo na Mirni ta „nepremagljivi“ Koračin. Sedaj je pokazal barvo — liberalno. No, koristila mu ne bo prav nič.

† Sljajno večerjo so pripravili liberalci na Mirni v neki gostilni, ker so si bili svesti zmage. Pa so zmagali naši, in bila je pojedina brez gostov.

Iz litijskega okraja.

† Na Polšniku so dobili enorazredno ljudsko šolo in g. Jožef Odlasek iz Ljubljane je postal začasni učitelj.

† Podpore gasilnim društvom so se iz Ljubljane tako razdelile, da ste dobili Dol in Šmartno po 175 K, radeško in zagorsko gasilno društvo pa po 150 K.

† Tifus in angina sta ponehali razsajati v šmartinski občini.

† Ala, šmartinskriga kaplana imajo v „Narodu“. — In tako veselje je radi tega vladalo po Šmartnem in tako letanje je bilo po cestah, da so morali precej drugi teden cesto posuti, ker je bila vsa zdrgnjena. Kdo ga je pa dal v cajtenge? — Šmartinske frajle. — Zakaj pa? — Ker je baje pri velikonočnem izpraševanju rekel, da mislijo nekatera dekleta, da se ne može drugače, če se prej dve ali tri leta ne lajdrajo. — Katere pa so tiste frajle, ki so odprto pismo kaplanu pisale v „Narod“? — Ravno to je križ, da se ne podpišejo. Pismo pa ni nobeno kaj prida, če nima podpisa! — Kaj pa če bi bilo spet res, da maček zacvili, če se mu stopi na rep!

† Ob priliki pogreba kneza Wind schgraetza, posestnika Vagenšperka, se je šmartinskim revežem po pokojnika volji razdelilo 120 K.

† Dobro je bil obiskan zadnji semenj v Litiji v ponedeljek po sv. Miklavžu. Sava je pri Litiji za 060 m nad navadno višino.

† Dosti dobrega letošnjega vina je lahko dobiti po primerni ceni v Preski in pri Sv. večeru (šmartinske fare).

† Od Sv. Križa pri Litiji. Že proti koncu leta smo se tudi pri nas domislili, da bi bilo dobro voliti nov občinski odbor. Zbrali smo si za to dan 29. novembra. Zbralo se nas je na volišče veliko mož in smo volili vsi kot en mož, volili pa smo popolnoma po prepričanju, ne — prisiljeno, in upamo, da se nismo goljufali, ker smo dali glasove starim odbornikom. Naša misel je, da so stari odborniki dobro gospodarili in je proračun za prihodnje leto dobro sestavljen. Pobiralo se bo tudi še krone direktnega davka po 18 vinarjev naklade za občinske namene. Volili smo brez posebnih sitnostij, ki bi jih nam bila lahko stavila nam sovražna stranka. Sicer so bili prišli nekateri od nam sovražne stranke na volilno pozorišče, toda ko so videli, da jim je vsak up splaval po vodi, so se kar hitro poizgubili in zginili. Par „šnoparjev“ je sicer nekaj zabavljalo, pa to nam nič ne dene. Naši nasprotniki so se le s tem osmešili pred poštenimi ljudmi. Bili so toliko „kunštini“, da so sicer vedeli za nekatere volivne paragrafe, pa sebi v sramoto. Toliko naj za danes zadostuje.

Belokranjske novice.

† Zadnji semenj je bil v Metliki slabo obiskan. Čudno je, da je živina tako po ceni — a meso tako drago. Za živino se še menil ni nihče. Tudi svinjska roba ni šla nič kaj s kupčijo, ker je tako vreme. Kar je nekaj posebnega — bilo je na ta dan izredno veliko judov v Metliki, ki so prinesli svojo slabo robo ponujati. Ljudje božji, jud in poštenjakovič ne gresta skup — a vendar so ljudje kar oblegali jude — posebno ženske, ki se gotovo že kesajo v novi strgani cunji! —

† Iz Starega trga pri Kočevju se poroča, da tam divjajo nezreli fantalini, ker jim ni všeč Marijina družba. A ne samo smrkavci mali, tudi veliki norci se zaletavajo in hujskajo, a uverjeni naj bodo, da se zanje ne bo menil nihče — toliko kot za navadne pijance. Kdo ima naročeno umazano smrdljivo cunjo, bomo sporočili.

† Kmetijsko društvo v Metliki daje pojasnila zaradi cen in kakovosti tukajšnjega vina. Naši zadružniki bi radi prodali svoj dobri pridelek, obrnite se gostilničarji na Belokranjsko! Res, da je nekoliko v stran — a kesali se ne bodete.

† V Črnomlju je umrl g. Julij Guštin, notar. Bil je priljubljen mož in tudi značajan — kar je težko dobiti med enakimi danes! N. v m. p.!

† Nekaj novega. Marko: Pst, tihol! Ne goveri, da te ne slišijo „papa!“ Jure:

Kaj? Meni bo kdo branil, da ne bi govoril, kako so v Metliki volili — da bi Belcebuba izgnali. Ali — „papa“ so vzdignili prst in roke vseh upornikov so bile lepo na „klopi“ — Može pa — taki!

† **Dopisniki belekranjski na noge!** Zadnji čas je precej tiho. Kako to? Fantje korajžo! Glejte, kako se drugod gibljejo, tudi mi moramo iti naprej — ne nazaj. Kdor zna sukati pero, naj kar zapiše in sporoči. Povrh pa še razširjajte „Domoljuba“, da ga bo vsak bral in tako pokazal, da nismo samo v besedi, ampak tudi v dejanju na braniku doma ni vere!

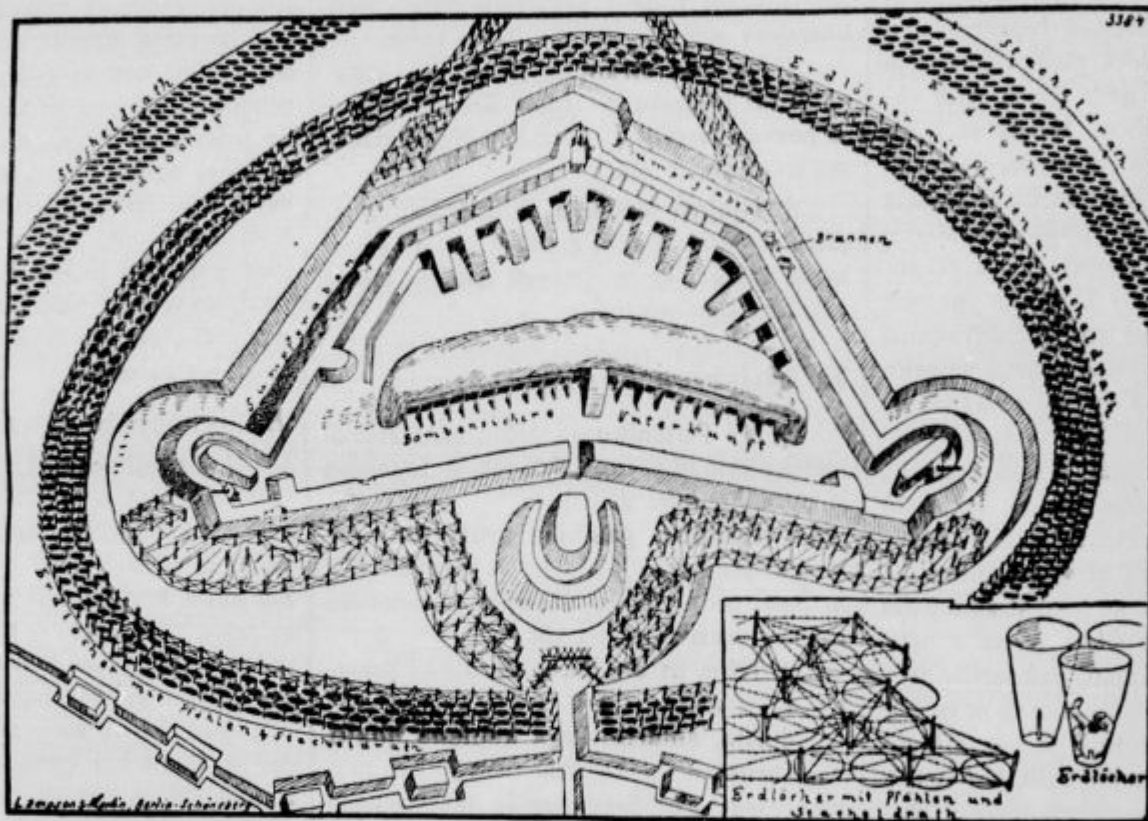
† **Prinesite vsi dobri ljudje naročnino** na „Domoljuba“ do Božiča svojemu poverjeniku, da bo prej vse v redu, ker tako ste

Krki, kdo je načelnik, koliko udov je zraven i. t. d. Kaj pa deželni odbor k temu poreče, ki podpore deli takim društvom? Menda ne ve ali pa noče vedeti. Tujih gostov namreč — postopačev se vedno večje število oglašja na Krki, ki prihajajo in odhajajo čez Krko v Ljubljano ali iz Ljubljane, tako da si včasih eden drugemu kljuko podajajo, v svesti si, da jih tu mož postave ne prime. Žendarmerije nimamo tu, ki bi bila na Krki prav na mestu; imela bi tu hvaležno delo in tudi policijska ura bi se bolj natanko spolnovala in drugih komedij ne bi bilo. — **N o v o š o l o** hočejo nam davkoplačevalcem gospodje tam v Litiji pri Ljubljani usiliti in sicer na Muljavi, torej v tuji občini, češ, da imajo otroci predaleč na Krko v šolo. Ali

hira, ker ni dobre pitne vode. Čas bi bil da se kaj stori!

† **Pogorelo** je dne 10. decembra g. spodarsko poslopje in hiša posestniku Prbiliču iz Dol. Radene, starotrške župnije. Zažgala je ona slaboumna deklica, katera je nedavno umorila svojo sestrico.

† **Narnaprej ljudij narodnjaštva** Pred kratkim so imeli belokranjski učitelji nekako zborovanje. Med drugimi točkami bil tudi predlog, da naj se vračajo nemški dopisi c. kr. okr. šolskega sveta temu naza. A čujte! predlog je bil odklonjen z glasov skoraj vseh udel. žencev! Zares velika moštost bati se takega glavarčka! Proti predlogu je bil najbolj baje Ščetina.

☐ **Rusko taborišče v Mandžuriji.**

tudi lahko deležni dobitkov pri zastavicah! Hitro, urno na noge!

† **S Krke.** Zadržna misel je tudi pri nas na Krki prodrla na dan; ustanovili smo po prizadevanju našega vrlega g. nadučitelja branilnico in posojilnico, ki vrlo dobro napreduje. Posluje še le od meseca junija sem, a je že okrog 30.000 kron denarja naloženega v Ljubljani. Mislimo tudi na mlekarno, katere ustanovitev se nam obeta, če se vsi živinorejci zavežejo gotovo količino mleka dajati, kar bo gotovo lep dobiček prinašalo. — Požarno brambo imamo pri nas, toda tako, da menda nikjer ne na Kranjskem; vse društvo spi več kot zimsko spanje, ker že nekaj let ni nobenih vaj, nobenega občnega zbora, nobenih volitev v odbor, da sedaj ne vemo, ali še obstoji ognjegasno društvo na

je gospoda že pozabila, da naši otroci iz oddaljenih vasi nimajo nikjer čez 4 km. daleč v šolo, razun Korinjeci, ki pa svoje otroke raje na Krko v domačo šolo pošiljajo, kakor v Ambrus, kamor spadajo v občino? Mi se moramo temu pritisku naravnost upreti, ker so že sklenili občinski možje, domačo šolo radi števila otrok raje razširiti v tri ali če hočejo v štirirazrednico, kakor za novo šolo prispevati na Muljavi, kar se bo dalo z majhnimi stroški napraviti. Občinske doklade so že itak dovolj visoke. Ali gospoda si misli: kmet plačaj pa tiho bodi.

† **Iz Nestople vasi** pri Semiču nam pišejo, da so že pred letom poslali prošnjo za vodovod na deželni odbor, pa še sedaj ni nobenega glasu. Potreba pa je velika za ljudi in živino; kmetijstvo, zlasti živinoreja

Z ribniške zemlje.

† **Župnik Ignacij Šalehar** v Doletni vasi pojde v pokoj. Bati se je, da blagi gospod zgubi pogled na obeh očesih.

† **Kočevske oblasti** se nam zdaj odzdevajo čudne. V Turjaku mora en trgovec od zobotrebcev plačevati še posebej davek, drugi pa splošno od vse trgovine. Menda zato, ker je tudi nekoliko c. kr. okr. je pa prvi vprašal c. kr. okrajno glavarstvo, kako naj se to razlaga, se mu ni nič razložilo in se mu reklo, da se je prepozno oglasil, in da se zdaj nima več pritoževati. — Tudi v Ribnici se trgovcem kaj čudno naklada dohodninski davek, o čemer hočemo še katero spregovoriti.

† **Obletnico** je obhajal 27. novembra parni mlin v Strug. h. Zajovoljno je ž njim

vse, posestnik in občani. Kolika dobrota je za naš kraj, spoznali smo posebno ob letošnji suši.

† **Dopis iz Drage** v „Narodu“ nam potrjuje staro resnico, da liberalci lažejo.

† **V vas hodijo** na neko pošto vendarle preveč. Tam si preganjajo dolgčas gospodje, gospe in gospodične in obvoajo vsako pošiljatev od spredaj in zadaj in ugibajo kdo odpošilja. Človeku je sitno na tako pošto kaj oddati, ker ve, da se bo vsakovrstno sklepalo o njem. Ali ne velja za c. kr. pošto najstrožja tajnost? Ta nedostatek naj se tam, kamor pes taco moli, odpravi takoj, pa bo dobro.

† **Preveč nemščine** je še pri c. kr. davčnem uradu v Lašičah. Pravijo, da se za slovenske žulje dobijo nemške pobotnice. Upamo, da bo prestrežljivi gospod davkar

† **Cudna vremenska prikazen**. 8. decembra je treščilo v Ribnici v zvonik, okrog katerega se je napravil svitel kolobar.

† **Vendar enkrat** smo dospeli do občinskih volitev v Ribnici. Uspeh je tak, kakor je bilo pričakovati. Uradnik, trgovec in tržan so na konju.

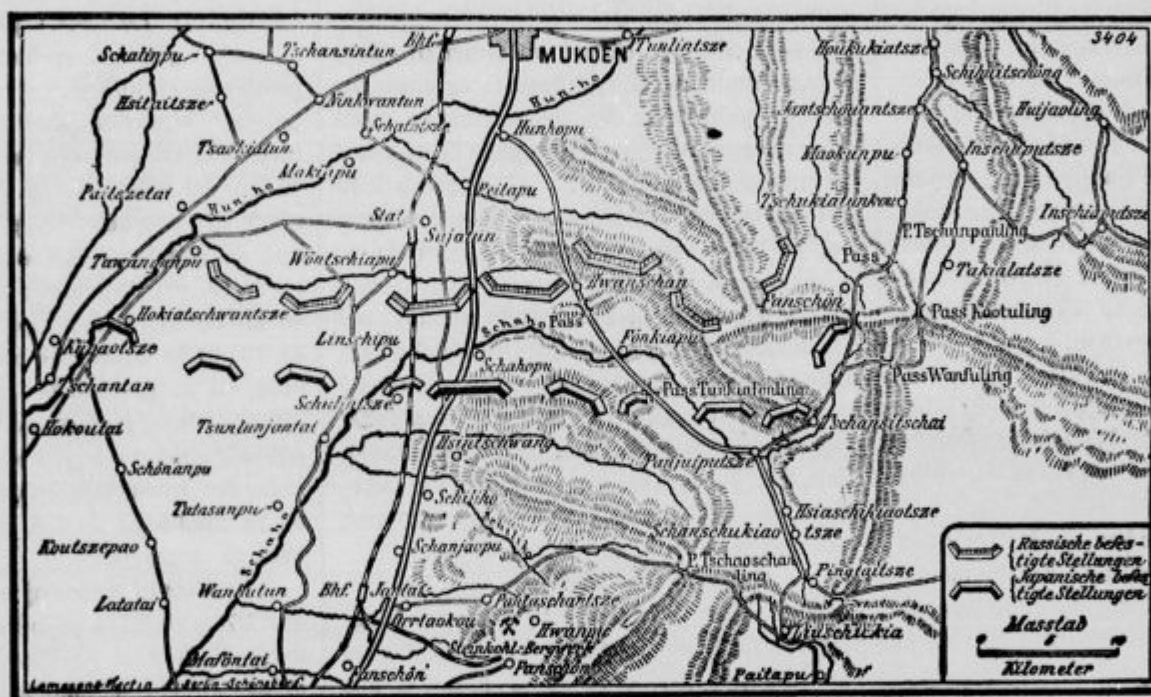
† **Nesramno počenjajo** uslužbenci na železnicah z vinom. Pred nedavnim so nekemu gostilničarju odvzeli iz dveh sodov vina in ga zalili s karbolno kislino, saj vino ima neznošen duh in okus po karbolu. Na mestu bi bilo, da bi železniška uprava vestneje pazila na tuje nji izročeno imetje. 600 litrov izkaženega izvrstnega dolenjca ni mala reč.

† **Iz robarskega kota**. Dne 20. novembra je predaval v izobraževalnem dru-

prihodnji seji občinskega odbora bomo videli, kateri možje radi kaj za vino store!

Iz raznih krajev Dolenjske.

† **Iz Trebelnega**. (Popravek.) Z ozirom na dopis v 23. številki „Domoljuba“ t. l. pod naslovom: S Trebelnega (Pojasnilo k pojasnilu k 22. številki „Domoljuba“ t. l.) prosim, sklicuje se na § 19. t. z., da sprejmete nastopni popravek: 1. Ni res, da nisem imel v smislu predpisanega urnika ves čas šole do pol štirih popoldne, izvzemši mesece november, december in januar, za katere mesece je določena za šolo olajšava z odlokom c. kr. okrajnega šolskega sveta v Krškem z dne 9. septembra 1902, št. 1501; 2. Ni res, da je bilo 19. oktobra t. l. v mojem razredu dopoldne 7, popoldne pa 10 otrok; 22. oktobra dopoldne 13, popoldne

Položaj ob Šahu.

tudi v tej zadevi rad ustregel in dal vsakomu svoje.

† **Veličastno slovesnost** v čast Brezmadežni so napravili 7. decembra šolski mladini v Loškem potoku. V šoli se je slovesno okrasila podoba Brezmadežne, pred katero je imel gospod nadučitelj nagovor na mladino. V znesenih besedah je razložil pomen slavnosti. Nato je sledil sprevid s šolske zastavo v župno cerkev k sv. maši, med katero je imel nagovor g. kaplan M. Kmet. Med sv. mašo je krasno popeval cerkveni pevski zbor, pomnožen po učiteljskem osebju.

† **Podpore gasilnim društvom**. Od deželnega odbora dobila so gasilna društva v naših krajih naslednje podpore: Ribnica in Sv. Gregor po 200 K, Dobropolje 175 K, Sodražica in Dolenja vas po 150 K.

štvu veleč. g. Mrkun iz Vel. Lašč. Predaval je o vzornem kmetijstvu v Švici, o katerem se je sam prepričal na letošnjem kmetijskem potovanju. Pred vsem omenimo, da nas je ostro obsodil radi pravelelike potrate gnojnice. Nekateri so se kar sramovali, ko so slišali, kako znajo drugod z gnojnico „cekine“ pridelavati! Naš konsum smo bili poslali z načelnikom vred na oni svet, odkoder se je vrnil le načelnik — konsum je pa ostal tam. Zapustil pa nam je 1700 K dobička, za kar se mu prav lepo zahvaljujemo in mu želimo vse najboljše na onem svetu! Pokrtačiti pa moramo nekatere odbornike, ki so mu pustili ter tako zavrgli najmanj 300 kron, če še več ne! Najraje bi bili zavrgli še 700 K, kar se je pa še pravočasno preprečilo. — Neki ljudski prijatelj prosi za gostilno, ki jih ima Rob že itak preveč! Pri

7 otrok; 26. oktobra dopoldne 11, popoldne pa 19 otrok. Res je marveč, da je manjkalo 19. oktobra t. l. dopoldne v šoli 15, popoldne 11 otrok; 22. oktobra dopoldne 11, popoldne pa 9 otrok; 26. oktobra dopoldne 6, popoldne 4 otroci. S spoštovanjem: Janko Leban, nadučitelj. *)

Notranjske novice.

— Iz Št. Petra v Ljubljano zastonj se je hotel voziti neki delavec. S revodnik ga je pa zapazil brez voznega listka ter ga izročil ljubljanski policiji.

— Iz Sežane v Ljubljano zastonj se je tudi hotel pripeljati nek Gračan. A tudi

*) S tem bodi ta zadeva končana! Ureda.

njemu se namera ni posrečila, ampak zapri so ga.

— **Na Brezovici** je Franc Simec vrgel na tla Andreja Suhadolnika ter ga tako osuval z ного, da ni mogel hoditi.

— **Slamorenica je prišla** Uršulo Pečovnik z Brezovice za roko in jo ji je zmečkalo.

— **Grozna nesreča.** Sprevodnik južne železnice Ivan Likovič, doma s Preserja je šel ob 11. uri po noči dne 13. t. m. čez tir južnega kolodvora v Ljubljani. Nekdo mu še zakliče: „Pazi, vlak pride!“ A bilo je že prepozno. Vlak ga je podrl na tla in mu odtrgal glavo. Ponesrečenec zapušča vdovo s štirimi otroci, med katerimi je najmlajši star šele par dni.

— **Pogreb kneza Hugona Windischgrätza** vršil se je dne 1. t. m. zelo veličastno. Pogreb so vodili knezoškof sami v spremstvu 14 duhovnikov. Navzočih je bilo mnogo visokih aristokratov in najvišjih dostojanstvenikov. Razun domače rodbine je bil navzoč en vojvoda, štirji knezi, šest princev, en grof in en baron. Velika množica navzočega ljudstva je pa pričala, da je ljubila rajnega kneza kot ljubeznjivega in usmiljenega dobrotnika revežev. Predno so položili krsto v rakev, so škof visokemu pokojniku slavo kot vnetemu in vernemu kat. ličanu tako v zasebam, kot javnem življenju govorili.

— **Ponesrečil se je Ivan Vičič** iz Postojne. Peljal se je h knezovem pogrebu. Med vožnjo je padel s kozla tako nesrečno, da je kmalu postal nezavesten ter še isti večer umrl na domačem domu.

— **Miklavžev večer** je bil prirejen šolskim otrokom v Postojni. Ko so manjši otroci prav ljubko deklamirali, večji pa lepo peli in igrali primerno igro, razdelilo se je ubožnim precej obleke.

— **Kje je cestni odbor?** Senožesko-vremška okrajna cesta je na nekaterih mestih skrajno slaba in nevarna. Pri Famlah in pri Gaberških stajah sta tako huda klanca, da se le čudimo, da se tu ne zgodi več nesreč. Na Goriškem polju je pa ta cesta tako ozka, da je treba obcestne zidove na oba kraja razkopati, če se srečata dva voznika. Vse prošnje pa nič ne pomagajo. Gluho je okrajno glavarstvo v Postojni, gluhi tudi deželni odbor, čeprav so že orožniki spoznali nevarnost te ceste. Torej, cestni odbor, poglej še to cesto!

— **Kap je zadela Andreja Urbančič** v Knežaku. Kmalu je umrl.

— **Domoljubovim bravcem!** Da bi vas vabili na naročbo, mislimo, da ni potreba. Domoljub sam se vam je prikupil, ker vam je podajal skozi celo leto res zanimivo in tudi poudarjeno berilo. Da je Domoljub res dober list, to vam pa spričuje tudi to, da nekateri tako radi čezenj govorijo. Ako pogledate: **Kdo čezenj govori in kako živi,**

potem boste spoznali, da takim Domoljub res ne more biti všeč. Za take seveda je bil grdi „Rodoljub“.

— **Rodoljuba pa ni več!** Zato svetujemo tudi onim, ki so preje zapeljani imeli tega kvantača v svoji hiši, naj poizkusijo z Domoljubom. Domoljuba ne bo treba skrivati pred otroci, kar je bilo preje z Rodoljubom!

Pivške vesti.

— **Predavala sta,** v nedeljo 13. nov. v Šempeterski zadrugi hiši č. gospoša ravnatelj kmet. družbe Pirc in deželni mlekarški nadzornik Legvart, o živinoreji in mlekarstvu. O tem predmetu sta gospoda govorila jako poučno, prepričevalno in dovolj jasno. Zato bode ostalo udeležnim poslušalcem lahko marsikaj potrebnega v spominu, med drugim tudi to, da je vsakega kmeta dolžnost podpirati zadrugo delovanje,

— **Bole je odprl mlekarstvo.** Zljaj se baje trudi, da bi izpodnesel zagorsko zadrugo podružnico, to pa s tem, da misli ceno na mleko zvišati. Drugod bi se taki špekulaciji le smejali, v Šempetru pa se dajo vjeti na to celo „přefrigani“ kalini. Pri vsem tem pa bodo vedno Zagorci na vrhu, če so le zavzeti za zadrugo stvar.

— **Uganke.** Zakaj je Bole par dni pred pobiranjem mleka razobesil slovensko zastavo? Zakaj ima trdega Nemca za mlekarja? Zakaj je pustil mlekarstvo blagosloviti? Zakaj nosi Boletova posoda „socialdemokratsko znamenje“? In zakaj on noče biti ne „liberalca“ ne „klerikalca“? Kdor vse to ugane, dobi nagrado!

— **Grozno nevihto** smo imeli 24. nov. okrog poldne: V silnem pišu silnega južnega vetra je med gromom in treskom padal ne navadno gost dež, tako da je bilo vse pod vodo; treščilo je v Levakovo hišo v Klenku, kjer pa razun tega, da je starega očeta nekoliko pretreslo, ni posebne škode.

— **Zaželjena bližnja pot** od Šempeterskega kolodvora do cerkve je gotova. Pazite oni, za katere se je napravila, da ne bo z „osatom“ poraščena, temveč vedno „gladka“!

Iz vipavske doline.

— **Vreme na Vipavskem.** Najrazličnejša vremena smo že imeli pri nas na Vipavskem od 20. novembra naprej. Imeli smo lepe dneve, dneve gorkega vipavskega solnca. Pa so se pridrvili gosti južni oblaki od morja sem in dež je lil kot iz škafa in bliskalo se je in grmelo kot o poletnem času; pa je zopet vstala vipavska burja in nam metala v divjem plesu snežinke v obraz, pa zopet je premagalo solnce tetko burjo in sedaj, ko to pišem, imamo krasen dan brez burje, brez snega, samo Čaven in Nanos še hra-

nita na svojih sivolasih temnih sledove, da je ž njima plesala tetka burja. Iz tega spoznate, dragi moji čitatelji, kako sila izpremenljivo je vipavsko vreme, v enem in istem dnevu vroče kot po leti in pa mrzlo, da bi človek kar zmrznil. Ti pa, dragi moj Vipavec, nikar se ne ravnaj po vremenu svojega kraja. V tvoji duši naj bo vedno stanovito vreme, vreme trdnega katoliško-narodnega prepričanja. Stoj vsikdar trdno in neomajno v boju za najdražje svetinje svoje: za vero sveto in za besedo materino kakor to dela sivolasi Nanos, ki se ne premakne, naj buta vánj silovita burja ali pa mogočni južno-italijanski veter.

— **Preizkušnja ali „prifenga“ novega vipavskega doktorja.** Neki doktor je prišel na Vipavsko in se oglašil pri vipavskem sanitetnem odseku, češ da bi rad prišel v vipavsko dolino za zdravnika mesto umrlega dr. Lučiča. Vipavska „inteligenca“ je rekla: „Dobro, sprejmemo vas, samo če prestanete izkušnjo.“ In postavila je na „probo“ vipavska „inteligenca“ novega doktorja. Peljali so ga v gostilno k tatu Hrovatinu. In začela se je „prifenga“ v soboto ob 5. uri popoldne in pili so in pili celo noč do nedelje... izkušnja je bila končana ob 1/2, 12. uri dopoldne; ljudje „klerikalni“ so šli od sv. maše, vipavska „inteligenca“, ki sv. maše seveda ni potrebna z doktorjem vred, pa se je vračala od „prifenge“... in izpraševalni „profesorski“ zbor je soglasno odločil: „Bó, ta bo za nas, ker zná.“ Ti pa vipavsko ljudstvo, glej, da boš ostalo zdravo, če pa zbolíš, pa že veš, kje boš gotovo našlo svojega dohtarja.

— **Vinski semenj v Vipavi.** V nedeljo dne 27. novembra je bil v Vipavi vinski semenj. Naravnost povemo, da nam ta semenj ni ugajal, ker je imel precej liberalno lice. Prvič je bil ta semenj v precej obskurni gostilni, drugič je pa g. Gombač nastavljal predavanje ob 1. uri popoldne, ob 3. uri pa naj bi bilo pokušanje vina, toraj se je vršilo vse ravno med popoldansko službo božjo, kar se je marsikomu zdelo zelo čudno. Čemu ljudi odvracati od božje službe, kaj bi se res ne bilo moglo ukreniti drugače? Vina je doneslo več kot 200 strank, kupca pa ni bilo nobenega. G. Gombač je predaval, kakšne naj bodo vinske kleti, kakšni sodi itd., pri tem bi bil pač lahko opozoril na vzorno klet tukajšnjega kmetijskega društva in ljudem priporočil, naj si ogledajo to klet, kjer bodo najbolje na svoje oči videli, kako treba ravnati z vinom; pa Gombač tega ni storil, niti omenil ni vzorne društvene kleti. Zakaj pa ne? I za to ne, ker je klet v „klerikalnih“ rokah. Ljudi je pa vendarle dosti prišlo v našo klet in prav vsi so se o njej izrazili jako laskavo in pohvalno. Tudi je g. Gombač pohvalil vsa liberalna vina, kle-

ikalnih pa ni pohvalil, pa saj tega tudi ni bilo potreba, ker dobra roba se sama hvali. V sklepu še pripomnim, da so pokuševalci bilo jih je okoli 800) vse vino do dna potusili, in nasledki tega semnja so se slišali drugi dan, ker so mijavkale — mačke. Naše vrlo kmetijsko društvo pa prav dobro speva, čeprav ga Gombač ni pohvalil. Skoraj vsak drug dan se proda vina po en voz, godi se pa tudi, da se ga odpelje kak dan po 2—3 vozé. Prodajamo ga na Kranjsko, na Koroško, največ ga pa gre na Nižje-Avstrijsko, na Moravsko in Šlezijo.

— **Basen o levu in oslu.** Živel je mogočen lev, ki je v življenju raztrgal in pojedel mnogo živali. Pa je prišel ta lev na smrtino posteljo in ves onemogel je žal v svojem brlogu. In zbrale so se okoli njega živali... S strahom in pomilovanjem so gledale na leva, ki je bil poprej tako silen, zdaj pa je onemogel... Kar pa pride v levov brlog tudi — osel. Vstopi se pred leva ves srdit... obrne zadnji konec proti levu in ga udari ves jezen s kopitom, češ, zdaj te že smem, ker mi ne moreš več škodovati... In živali so mrmrale vse nevoljne nad oslovske srditostjo. Na to basen smo se spomnili, ko smo brali zadnjič v „Narodu“ škodoželjne in presurove opazke nekega liberalnega pisarja, ki se radosti kar na glavo postavlja, ker je bilo nekaj naših mož obsojenih pri sodnji, ker so bili malo preveč vročekrvni. Ves dopis kaže podlo in skrajno škodoželjno liberalno dušo. Vsak, kdor bere te izbruhe, če ima le še količkaj blagega čuta v sebi, mora ogorčen vsklikniti: Oj ti grdi liberalni osel!!

— **„Katoliško izobraževalno društvo v Trnovem na Notranjskem“** bo imelo dne 6. januarja 1905 ob 3. uri popoldne redni občni zbor, h kateremu se vabijo vsi člani društva. Dnevni red je razviden v društveni bralni sobi. Ako pa ne bi bilo zadostno število članov navzočih, se prične ob pol 4. uri občni zbor, ki bo sklepčen ne glede na število članov. — Odšli so od nas prečastiti gospod Jožef Brajc, društveni tajnik, ki so kot tak za društvo veliko dobrega storili, za kar jim na tem mestu izrekamo: Bog jim povrni!

Drobtine.

Vpliv cigarete na brke. Urednik nekega angleškega lista je nedavno proučeval vprašanje, škoduje li kajenje brkam. Zdelo se mu je, da brke današnje dobe niso take ko prej. Urednik je med drugim vprašal za svet tudi tamošnjega vlasularja, ki mu je rekel, da dim cigare ali cigarete škodljivo vpliva na brke, ker izgube barvo ter hitreje odpadajo. Pipa ni tako škodljiva.

Varujte obuvalo, t. j. ohranite je trpežno, nepremočljivo in mehko, obenem pa lahko snažljivo. To dosežete edino le s posebnega priporočila vrednim mazilom za usnje pod imenom „Seehund“, ki je že od l. 1886. izdeluje tvrdka Josip Lorenz in drug v Hebu na Češkem. Ta tvrdka je prejela za svoje izdelke že obilo priznanj. Mazilo se uspešno rabi tudi pri konjski opravi, vsakovrstnih jermenih in sploh pri vsakovrstnem usnju.

Živila so se podražila. Ker so se malone podražila vsa živila, morajo naše gospodinje povsod misliti na nove prihranke. Pri tem naj opozarjamo na to, kar smo poudarjali že šestokrat, da si tisti, ki uporablja Kathreinerjevo Kneippovo sladno kavo, dokaj prihrani, se celo v mnogih primerih popolnoma odreče zrnati kavi in tako lahko poravnava marsikaj, kar izdaja več. Gospodinje, ki so brez predsodka, že davno pri našajo „čisto“ Kathreinerjevo kavo na mizo, in izkušnja uči, da je ne opusti nihče več, kdor se je je navadil. Močno pripravljena je „Kathreinerjeva Kneippova sladna kava“ jako prikupnega okusa in zlasti za otroke redilna in krvotvorna. Pri tem je treba dosti manj mleka, da se doseže okusna kavina barva, nego ob uporabljanju močno barvajočih kavinih surogatov, torej prihranek tudi tu. Zategadelj poudarjajte pri nakupovanju vselej ime Kathreiner, zahtevajte le izvirne zavoje s sliko župnika Kneippa in ne jemljite niti odprto odtehtanih opraznih izdelkov, niti malovrednih posnemkov v drugačnih zavojih.

Za smeh in kratek čas.

Suh ko koža. Oče: „Janez, kaj pa dobivaš jesti pri mojstru, da te je sama koža?“ — Janez: „Kože!“ — Oče: „Kako je to?“ — Janez: „Tako-le: Če jemo krompir v oblicah, dobim jaz kože; če jemo klobase, pa tudi kože!“

Pri vojakih. Korporal: „Vrbič, Vam je že kdo rekel, da ste trikrat zabit osel?“ — „Ne!“ — „Škoda — ste čisto tak!“

Diogen. A: „Nekaj posebnega je bilo njega dni gledati modrijana Diogena sedeti pred praznim sodom!“ — **B:** „Res je to; pa meni bi bil ljubši poln sod!“

Voščilo za novo leto.

(Zastavica.)

Da vam zaide solnce sreče, Dajdobri Bog da nezgodi se mi vsi želimo vam goreče; da dobro vednovam godi se trpljenje in bridkosti, tuge Dobrotno naj nebo prežene naj pridejo nad vas in druge. vse ure sreče neskaljene; In žalost, bol, skrbi moreče nebeški Oče naj odvrne, vam vsem želi srce ljubeče. dav dobro vse sevam obrne To naše srčno je voščilo, To „Dom.“ vam vošči vdani da vse to res bi se zgodilo, in, da vse zveste si ohrani.

Jože: „Ná, Andrej, tu imaš tistega tvojega „Domoljuba“! Kaj nam vsega ne želi! In ta „Domoljub“ hoče biti naš prijatelj!“

Andrej: Veš, Jože, ti ne znaš brati; če bi znal, pa bi drugače govoril. „Domoljub“ je in ostane naš prijatelj. — I.e beri še enkrat in prav!

Jože (bere): — Viš ga spaka, saj je res tako, kot ti govoriš!

Listnica uredništva:

Popravek. V pesmi „Mariji Brezmadežni“, ki smo jo priobčili v zadnji številki našega lista, je tiskovna pomota in se imajo verzli v sredi glasiti takó: Pod solncem na zemlji ni lepše Gospé, na tronu bliščečem ni take Kraljice, na svetu le eno je tako srcé, Brezmadežno Srce Marije Device!

Prihodnja številka „DOMOLJUBA“ izide dné 5. januarija 1905.

Loterijske srečke.

Dunaj,	17. decembra	2	48	15	70	40
Gradec,	17. decembra	56	84	9	78	48
Trst,	10. decembra	44	61	34	66	7
Linc.	10. decembra	76	85	13	33	61

Zahtevajte

v svoj prid vselej

pristno Kathreinerjevo Kneippo o sladno kavo

samo v zavojih z varstveno znamko župnika Kneippa in z imenom Kathreiner ter se skrbno izogibajte vseh manj vrednih posnemkov.

Naprodaj je lepo posestvo

z gospodarskim poslopjem: njive, travniki, vinogradi, debel bukovec in smrekove gošd. Zemljišče meri 16 oravov. Vse okolo hiše. Cena 5200 K. Več pover lastnik Anton Jamnik na Slanogradu pri Šent-
'anžu, Dolenjsko. 1923 D 3-3

Posestvo v Ribnem

z lepo zidano hišo, v kateri je dobro idoča trafika, pripravna za gostilno in trgovino, z gospodarskimi poslopji in zemljiščem, na katerem se lahko redi pet glav živine, se proda pod ugodnimi pogoji. Več se izvé pri lastniku gosp. Otton Homan-u v Radovljici. 2103 D 2-2

Lepo Istrijansko brinje

ter fige za žganje kuhati kakor tudi pristni kranjski brinovec razpošilja po najnižji ceni **Ant. de Glerla.** Dolenji Logatec **Vzorci se na zahtevo franco dopošiljajo!** 1475 D 4-4

2 pridna učenca

dobrih staršev vzame v pouk za kovaški obrt Anton Žavbi, Dragomer 24, p. Vič. 2116 D 3-1

Najodličnejši profesorji in zdravniki priporočajo pri pljučnih boleznih, kroničnem bronhijalnem kataru, oslovskem kašlju, škrofulozi, influenci.

Kdo naj jemlje Sirolin?

Sirolin

1. Vsakdo, kdor dalje časa bolega za kašljem. Kajti boljše je, boleznijo preprečiti, nego jih zdraviti.
2. Osebe s kroničnimi bronhijalnimi katarji, katere ozdravlja Sirolin.

3. Kdor ima naduho, katero Sirolin zdatno olajša.
4. Škrofulozni otroci z oteklimi slezami, očesnimi in nosnimi katarji itd., pri katerih Sirolin slajno vpliva na splošno hranitev.

„Roche“

Povečuje slast do jedi in težo telesa, odstranjuje kašelj, izmetavanje gnoja, nočno potenje.

Svarilo!

Nahajajo se manj vredni ponarejeni izdelki! Treba je paziti na to, da ima vsaka steklenica našo posebno znamko „Roche“ in zahtevati vedno le Sirolin „Roche“.

Dobiva se z zdravniškim receptom po 4 K steklenica.

F. Hoffmann — La Roche & Co., Basel (Švica), Grenzach (Badensko).

Vsakemu bodi kot najbolj priporočena bogato založena manufakturna (gvantna) trgovina

„PRI ŠKOFU“

v Ljubljani, Pogačarjev (sadni trg),
v veliki mestni hiši nasproti mokerjev

kjer se najnovejše blago prodaja po zanesljivi stalni nizki ceni.

Blago za ženske obleke v vseh barvah in cenah, gladko, križasto in rožasto. Perilni porhant, flanela, kambrik, kotenina, blago za srajce, višnjev porhant itd. Najnovejše volnené in svilnate rute, ogrinjalke, šerpe, zadnje novosti. Sukno za jopice kakor tudi za moške obleke. Pletene srajce, prav gorke hlače, kakor tudi nogavice za moške, ženske in otroke. Kovtre, prav težke in široke, domačega dela, koe za konje i. t. d.

Kdor bode rabil zimsko blago, veliko ali malo, naj se s zaupanjem obrne v trgovino „Pri škofu“ kjer bode prav dobro kupil.

Spitalske ulice št. 5
je naslov tvrde

R. MIKLAUC

kjer se prodaja manufakturno (gvantno) blago za ženske in moške na debelo in na drobno po znani nizki ceni.

1662 D 6-5

Vzorci na zahtevanje
brezplačno!

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“

Dunajska cesta št. 19. v Medjatovi hiši, v pritličju Dunajska cesta št. 19.

vsprejema:

1. zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in pridelkov proti požarni škodi;
2. zavarovanja zvonov proti poškodbli in
3. za nižjeavstrijsko deželno zavarovalnico na Dunaju:

a) zavarovanje na doživetje in za smrt, jednostavna zavarovanja za slučaj smrti, na doto in rento, ljudska zavarovanja z mesečnim plačilom zavarovalnine po 50 v., 1, 2, 3 in 4 K in daje po neprisiljenih vlogah v oddelku „Rentna hranilnica“ deželne zavarovalnice zelo praktično starostno in rentno preskrbo;

b) zavarovanja proti vsakovrstnim nezgodam (telesnim poškodbam) in nezgodam na potovanju po suhem in na vodi ter jamstvena zavarovanja vsake vrste.

Pojasnila daje in vsprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice ter postreže na željo tudi s preglednicami in ceniki.

Ta edina slovenska zavarovalnica sprejema zavarovanja pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico. 28 D 12-12

V krajih, kjer še ni stalnih poverjenikov, se proti proviziji nastavljajo spoštovane osebe za ta zaupni posel.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

Svoji k svojim!
Slovinci pristopajte k domači zavarovalnici!

Češnik & Milavec

Ljubljana, Lingarjeve ulice

prporočata in naznanjata slav. občinstvu, da sta popolnoma založena z najnovjšim jesenskim in zimskim blagom, kakor: 1569 D 4-4

ko lepa ženska volnena oblačila vseh vrst, pidiši v gladkem ali v pisanem blagu, pe-
lni porhet, flanel za obleke in bluze. Dalje
povosti v rutah, šerp, volnene svilnate in
ženilaste v največji izberi.

Velika zaloga raznovrstnega sukna, lodna,
štofa, kamgarna itd.

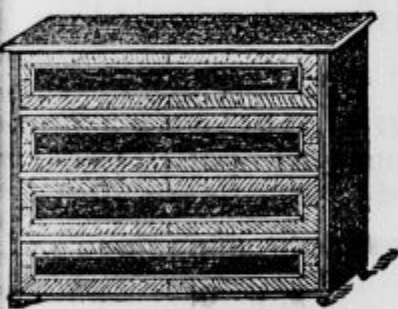
ena najnižja in poštena, kar znano vsem
našim odjemalcem.

Velika zaloga ballšč za neveste.

Filip Fajdiga zaloga pohištva * Sv. Petra cesta 19 v LJUBLJANI

prporoča svojo veliko
zalogo raznovrstnega
pohištva po najnižjih
cenah.

1415 D 6-5

Naznanim uljudno,
da je ravno izšel moj
veliki cenik s čez
600 podobami, kate-
rega razpošiljam za-
stonj in prosto poš-
tine. — Ker razpo-
šiljam svoje blago po
celem svetu, je dokaz,
da je moje blago res
fino, cene nizke, po-
strežba poštena, in
se zategadel vsak za-
sljivo naj obrne do moje tvrdke.

Z velespoštovanjem 779 D 16-16

H. SUTTNER

par in zalagatelj društva c. kr. avstrij-
skih uradnikov v Kranju. (Kralnburg).

Polhove kape

dobe v vsaki množini pri podpisnem.
ena komadu je 1 K 20 vin. do 2 K. Pre-
odajalcem popust. 1911 D 3-3

Valentin Krašovec
pošta Št. Peter na Krasu.

Šivalni stroji najboljši in najcenejši ter v naj-
večji izbi se dobe v Kranju;
tudi razna zraven spadajoča dela. **Čolnički, igle,
olje, svila za umetno vezenje** i. t. d. se dobi
po jako niski ceni. Za stroje se jamči več let.
Stroji se prodajajo tudi na mesečne obroke. Pouk
za umetno vezenje vsak dan **brezplačno**.

Cenike pošiljam zastoj.

== Lorenc Rebolj, ==

zaloga šivalnih strojev in koles v Kranju,
2006 D 12-2 Glavni trg št. 189.

Odlikovano

umetno in trgovsko vrtnarstvo

Alojzija Horskika v Ljubljani.

Največja in edino strokovnjaško urejena

semenska trgovina na Kranjskem,

poljskih, zelenjadnih in cvetličnih semen.
Prava in pristna. Tu se tudi izdeljujejo
sveži in suhi šopki in venci s trakovi in
napisi kakor mnogovrstne cvetlice v loncih.
Preparirane palme in vsi v to stroko spa-
dajoči predmeti, po najnižjih cenah.

Cenik je brezplačno in frankovano na
2020 D 10-2 razpolago.

Katol. Bukvarna v Ljubljani

prporoča knjigo 1461 D (2)

Slovenska kuharica

ali navod okusno kuhati navadna
in imenitna jedila.

Spisala in na svitlo dala Magdalena Pleiwels.

Peti pomnoženi natis z okoli 70 str. obsega-
jočim, po M. Lavtičar sestavljenim dodat-
kom. Cela knjiga ima VIII. in 400 strani. —
Cena K 3,-, elegantno v platno vezana 3 K
60 vin., po pošti 20 vin. več.

Vsestransko pripoznana kot najboljša
kuhinska knjiga.

Dobiva se po vseh knjigarnah.

Karlovarski

želodčni in prebavni prašek

s poprovo meto, varstvena znamka „kača“, ima
prijeten okus, je zdravniško priporočen in se vp-
rablja pri neredni prebavi, kron. želodnem kataru,
krčih v želodcu, zgagi, gorečici, pehanju, slabem
okusu, bljuvanju, pomanjkanju slasti. Če se rabi
vztrajno, prenehajo vse želodčne bolezni. Priznalna
pisma dohajajo vsak dan. Cena: Ena škatljica
2 kroni, pri šestih škatljicah franko. Izdeluje in
razpošilja: **lekarna pri medvedu v Mor. Schön-
bergu 47.** Dobiva se skoro v vseh lekarnah; kjer
ni zaloge, naj se naroča naravnost. 1570 D 13-7

Preklic.

Vsa očitanja nepoštenosti, katera sem spre-
govorila nasproti gospodarju Marije Jerko, pre-
klicem kot popolnoma neopravičena, na kar mi je
zadnja proti plačilu stroškov odpustila kazen.

V Nevljah, dne 12. decembra 1904.

2106 D 1-1

Helena Lah,

Tvrdba

2009 D 4-2

Vendelin I. J. Stare v Ribnici

najtopleje prporoča svojo veliko zalogo manufakturnega
in špecijskega blaga po najnižji ceni.

Velika zaloga sukna, kamgarna, lodna, štofa in hlače-
vino. Za ženske obleke najnovostno vrsto volneno blago,
lepi perlini parhenti za obleke in bluze, belti in vtišnjevi
parhenti, ružjava in bela kotentina, pisano blago za srajce.
Nadalje volnene in svilnate rute najnovostno vrste. Velika
zaloga ogrinjavk, koltrov in koev za postelje, gradl za
modroce in povdore.

Največji izbor jagerskih srajc, hlač in otroške obleke, klo-
bukov, kape za moške in otroke, belih srajc in kavat,
ovratnikov in dežnikov.

Velika zaloga redno svojega špecijskega blaga, koruze,
moke, ovas in otrobov po najnižji ceni.

Trgovina z vinom na debelo in drobno.

Stenske ure z godbo

je zadnja novost v izdelavanju ur. Te
francoske miniaturne stenske ure so 70 cm
dolge, omara, kakor kaže slika, je iz na-
ravnega orbeovega lesa, najfinije polir-
ana, z umetno izrezanim nastavkom in
igra vsako uro najlepše koračnice in plesce.
Cena z zabojem le 8 gid. lista ura brez
godbe, vendar z bitjem vsake pol ure, z
zabojem le 6 gid. — Z bitjem liki zvonu
gid 8-50. Te stenske ure niso le zajim-
čene na minuto natančno idoč, triletno
pismeno jamstvo, marveč vsled krasne
izdelave tudi lep in eleganten sobni okra-
sek. — Budilka z zvoncem in pomoči sve-
teča gid. 1-70, budilka z godbo mesto
zvonca gid. 8-,-, nikelnasta Roskopf-rem.
ura gid. 2-,-, pristna srebrna rem. ura
gid. 5-,-. Pošilja se le proti povzetju.
Neprimerno se vzame nazaj in povrne
denar, torej nikakega rizika. Velik lu-
striran cenik o urah, verižicah, prstanah
itd. zastoj in franko.

2017 D 10-2

Josip Spiering, Dunaj
I., Postgasse 2-59.

Tisoče zahval-

ICH DIEN

nih psem iz vseh del sveta dobiva po-
jas. in pouč. knjiga kot dom. svetova-
lec o A. Thierry-ja balzamu in cen-
tifo. mazilu kot nenadomestnem
sredstvu. Ta knj. se pošilja pošt. prosto
proti 35 v. (tudi v znam.) Naroč. dobé
knjigo zastoj. 12 mal. ali 6 dvoj. steki.
balzama stane 5 kron. 60 mal. ali 30 dvoj.
steklenic K 15.- franko z zabojem vred
itd. 2 lončka centifoi. mazila fr. z zab.
K 3-60. Prosim nasloviti na lekarnar
A. THIERRY v Pregradl pri Roga-
ški-Slatini. — Ponar. in razprod. ponar-
rejanj mojih edino pravih preparatov
prosim mi naznaniti, da jih sodniško
1903 D zasledujem. 24-3

Zastoj in franko

dobi vsako moj najnovostni veliki cenik z
900 slikami o vseh vrstah ur, zlatnine in
srebrnine po izvirnih tovarniških cenah.

1265 b Tovarniška zaloga ur 6-5

Maks Böhnel, urar

Dunaj IV. Margarethenstr. 38P.

Založnik c. kr. državnih uradnikov.

Trgovina ustanovljena leta 1840. Odlikovana
z Grand Prix in zlato svetinjjo Pariz 1904.

Naprava gramoz

Vrh Besnice poleg Pečarja v kamnolomu se
odda 15.000 kubič. metrov gramoz za
okrajne ceste napraviti. Kdor želi prevzeti delo od
kubič. metra, naj se oglasi pri gosp. Fran Kor-
barju, županu v Sp. Hrušici, ali pa pri podpisnem
načelniku v Št. Vidu nad Ljubljano. 2107 D 1-1

Za okrajni cestni odbor okolice ljubljanske,

v Št. Vidu, dne 16. decembra 1904.

Anton Belec,
načelnik.

Posredovalnica služb.

Jožef Erker, v Kočevju št. 69 išče nujno žen-
ske posle za hišna in poljedelska dela.
2113 D 1-1

Nikaka sleparija!

Vesel božič

napravite sami in svojim otrokom le, če kupite našo razpisno reproducirano 2104 D 1-1

božična zbirka igrač.

Za malc otceve

samo gl. 1'60

pošten in samostojen, vedno izdelanih igrač: 1 kornat, originalni Hosterjer zabojček s otroci in starostimi kmetički s narodnim in 25 barvnimi slikami; 1 knjižna kornarica; 1 škola knjižna posoda; 1 škola stanaših vajev; 1 ločena plovilca; 1 ločena; 1 knjiga s barvnimi slikami; 1 letelica; 1 škola; 1 barvnica; 1 stroška; 1 hra; 1 premakljivi kamni; 1 restica & tr.

Engelbert Kral

Dunaj III, Taborstr. 27.

Poštno predala.

Imenata in rozi (16 10 kr.

Išče se za Švico takoj 4-6 izurjenih šivilj za slavnike

Dober plač. Pomina povzrajena.

Tovarna za klobuke in slavnike Carlh. E. Weiss. 1904 D 3 3

Šlesko platno in bombažno blago

ve dobiva iz prvega vrta pri razpisilnici L. Koudelka, Opava, Avstr.-šlezija.

Specialiteta šec. gospodinjstvo platno la gornje tkanine sozvega kovčka (kano za roko), kamovrtica, amonitikatka 76 cm širok, 29 m dolg gl. 4-40. Sočna tkanina tankom. 78 cm široka, 29 m dolga gl. 4-50. Čarvova tkanina tankom. 94 cm široka, 29 m dolga gl. 7-50. Sočna tkanina l. močavnikasta 85 cm šir. 23 m dol. gl. 9-50. Kristal. tkanina tankom. 94 cm široka, 22 m dolga gl. 9- Kristal. tkanina, zakonito savrovana sprejemno lepa in dobra, najbolj prikladno za rokavrneno fino perilo.

Šlesko platno - jamač - blago, jedlasi namizni pri, brivacle, servijeti, ročni salbojije zakovosti. - Specialitete razpisnih gostih in inter-rob, salbojije vrsta blaga za fuhe.

Narodneta postrežba le z blagom prve vrste. Pošilja se na mestnike po povzetju. Cenik z vzorci zastoj s razpisilnem, v kateri namen stal se blago rabi. Razpisilnica L. Koudelka, Opava, 1901 D Avstr.-šlezija. 5-3

Jan. Meden, Rudnik pri Ljubljani sprejme takoj dva učenca

za kovaški obrt stara 14 do 16 let. 1088 D 1-1

Učenec

za kovaško obrt

star od 14 let naprej, poštenih staršev, se takoj sprejme. 1088 D 1-1 Andrej Čanjkar, kovač, Stara loka, p. Škofja loka.

Glavobol

migrano, nervoznost po velikem naporu odstranjuje Neudorfske pastile proti glavobolu. Skatljica K 150. Po pošti franko proti vpošlati K 170 ali po povzetju. Edino prave v Orlovi lekarni, Komotov, Češka. 1906 D 3-1

Miša naprodaj.

V Nadgorcih štev. 8 pri Črnuču je na prodaj z oprako kitta, v dobrem stanju obranjena, tik nasto stojiča miša s tremi sobami in jedilno shrambo spodaj in podstrušno sobo. Približno je 341 kvadrat. seštevje vrta. - Vož se lažo pri Ivanu Novak v Mengšu. 1946 D 3-2

+ Suhost +

Lepa popolna telovna razvinitost se lažje s aparata odvijem. Sezonalna pravila za moč, sililo, zlat, motinjama s Parisu in Londonu 1904. Najla popolna telovna moč, sticenoj volga švecnja, 7-9 točnik la 19 fantez na loči, števica, pripor, števica, sličiti. Števica močno, števica sličiti. Cena kartama s navodilom kron 2-10 brez poštnine. 1021 D 26-2

Kosmetički zavod v Bazlu. Glavna zaloga za Avstro-Ogrska „Orlova lekarna“, Komotov (Češka) o 1202 B

Cano Češko posteljino perje

5 kg novega skobiljenega K 9-90, 100-lega K 12 - - , belega, jako mehkega, skobiljenega K 18 - - , kron 24 - - , mečobolega, mankega, skobiljenega K 20 - - , kron 30 - - , Pošilja se franko proti povzetju. Tudi se zamenja ali razstaj vzame proti povzetju postelnih stroškov. Benedikt Sachsel, Labes 158 p. Plzen na Českem.

Cevlji gl. 1-30.

Le radi velike zaloge!

1 par za gospodo z dlastico, en par za damo, en par za dekletin, en par za stroku na vrtaču ali punč, lopja prijetna nožnja, lepa oblika. Pst 114 pari za gl. 2-30. 7 saloji v noči odličnih in vrstah la najstije po indostu nreki omi. Pošilja se proti povz. Samona dovoljena. - Uvoz in izvoz Eber-son, Dunaj, VII. Kaiserstr. 115 B 120

Bauprodukt od števca. 1808 D 10-4

Prva kranjska z vodno silo in turbino delajoča

tovarna stolov

tvrdke FR. ŠVIGELJ

na Bregu, p. Borovnica, Kranjska,

prigoroča si občinstvu, predast duhovščini, imajočajem in predstojnikom zavodov in hotel, krimarjem in kavarnarjem, ravnanjstvom uradov, gg. brivcem itd. in samodno in trpežno izvršene stole, naslonjače, fotelje, vrtno stole, gugalniške itd. po kar najbolj nizki ceni. Blago je iz trdega, izbranega lesa, poljubno likano ali v naravni boji imitirano. Najbolja zaloga stolov, naslonjačev in poveljikov se vroja.

Va težjo polje troška najsvetije obširne osatke: z nat 30 slikami, iz katerih je razvidna oblika blaga in cene, zastoj in franko

Narodevalcem na debelo dovolji se smaten popust. 1356 D 12-9

Delež poštenih staršev kranjski smoden računstva in p save se laže v trgovini mešanim blagom. Ivo Levstek, trgovec, B. družica pri Ribnici. 2012 D 2-3

Modni salon. 2041 D 3-1

Najcenejše dobite stroje za rezanje, japelice, motilnice, motorje, traktorje, klinje pri Fran Zemanu, Ljubljana, Poljanec, cesta št. 24. 1907 D 10

Kmetovalci!

Mastin

za prašiče, pujske, krave, teleta, vole, ovce, perutnino, konje.

Le pod tem imenom, katero je zakonito savrovana znamka, dobite zanesljivo pristni doktor pl. Trnkoczy-jev kranjski radilni prašičji prašek. Najboljši dodatek krmni, zdravo in dietično sredstvo za pitanje. Ta zdravi dodatek krmni je dobil tiščo zahvalnih pisem. Na razstavah v Londonu, Parizu, Rima in na Dunaju najvišje medalje. - 1 zavoj velja 50 vinarjev in se dobi pri vseh trgoveh; po pošti po 5 zavojev iz glavne zaloge: Lekarna Trnkoczy, Ljubljana, Trgovci itd. dobijo popust. 1963 26-3

Kdor si želi dobre zanesljivo prave švicarsko uro za pošteno ceno, obrne naj se ali zahteva cenik od daleč na okrog dobro poznane dolgo let obstoječe tvrdke

Franc Čuden

urzar in trgovec z zlatino in srebrino, kolari in šivalnimi stroji delničar družbe prvih tovarn ur „Union“ v Zamevi in Bilo in Svija zalagatelj a. k. dolenske železnice v Ljubljani, Prešernove alice nasproti francisk. samostana Filijalka Glavni trg nasproti rotovžu. Ceniki zastoj in poštnine prosti. 243 D 20

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registr. zadruga z soomejeznim poročvom v LJUBLJANI, v lastni hiši na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinove ulice obrestuje hranilne vloge po 4 1/2 %

brez odbitka rentnega davka, katerega leta posojilnica sama za vložnike plačuje. Uradne ure od 8. - 12. in od 3. - 4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potem pošto-branilničnega urada. Stanje rezervnega sklada K 98.230-41. - Varnost hranilnih vlog je tudi zanesena po združnikih.

Upravno premoženje Kmetske posojilnice znaša 5.245.845-40, stanje hranilnih vlog K 5.089.883-14.

Denarni promet K 23.806.306-40. Pošno-branilničnega urada št. 928.406.

Električna žepna svetilka.

Presenetljivo luč dobimo enostavnim pritiskom na gumb (kakor kaže slika).

Soliden, trpežen fabrikat. Absolutno zanesljiva luč se zložno lahko nosi v žepu. Baterija se lahko zamenja. Zajamčeno 5000krat posveti. Vsi drugi svetilki so igrača. Cena kompl. svetilke 3 K., lista z menalcom svetilke 4 K., dvojno močna nadomestna baterija 1 K. - Razpisilja po povzetju ali če se denar pošlje naprej V. Brarda & Co. Zalagatelj c. kr. dravni uradnikov. - Odlikovana s srebrno svetinjo na razstavi 1904. Dunaj V.3, Schönbrunnstrasse 113/u. 1746 D 6-4

Zahtevajte pri nakupu

702 D 16

Schicht-ovo štedilno milo

Varstvena znamka.

z znamko jelen.

Ono je

zajamčeno čisto in brez vsake škodljive primesi.

== Pere izvrstno. ==

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

JURIJ SCHICHT, Ustje, največja tovarna te vrste na evropski celini.

1980 D 24-2

Ernest Hammerschmidt-a nasl.

Madile, Wutscher & K^o.

trgovina železnin in kovin,

LJUBLJANA, Valvasorjev trg 6, Prešernove ul. 50.

Nizke cene!

Velika zaloga poljedelskih strojev in orodja.

„RED-STAR-LINE“

Rdeča zvezda

v Ameriko

preko Antwerpna v New-York, Philadelphia.

Gold. 70 - za železnico in barko.

litra in varna vožnja na moderno opravljenih, novih brzoparnikih te solidne družbe s pošteno in čisto ostrežbo. Naši parniki - Finland, Kronland, Vaderland, Zealand - vozijo do New-Yorka osem dni. To je pribito. Ugodnost, snaga in zdrava hrana je na njih pri nas prvo in zadnje.

Za zastopstvo „RDEČE ZVEZDE“

Ivan Nep. Resman.

prejmeta se 2013 D 3-2

+ Suhi +

slabotni, slabokrvni, bledični se čudovito naglo srede po kratki uporabi naše odlik.

redilne moke Käthe

sakonito zavarovana, zdravniško priporočena. - Strogo rečno. Cena kartonu gl. 1-10 po posebej z navodilom uporabe. 1900 D 4-3

Mad. Käthe Menzel

Dunaj XVIII. Schulgasse 3, I. nadstropje, 10.

Naročite si gosli

za 5, 6, 8, 10, 12, 16, 20, 30 K itd. ali oltro za 12, 16, 20 K itd., violoncello za 12, 16, 17, 25 K itd., kontrabas za 20, 30 K itd., ali kitaro za 6-40, 7-20, 8, 11 K itd., G-B rog, trombo F z Es-lokrom le 26 in 32 K pri A. OSMANEK in sadovojni bodete z naročenimi instrumenti vse godbene instrumente, pritišljive in trpečne strune se pošiljajo najceneje.

Naslov: 1903 D 4-3

A. Osmanek Schönbach, Češko.

HERBABNY-jev podfosfornokisl

apneni-železni sirup.

Ta pred 35 leti vpeljani, od mnogo zdravnikov odobreni in priporočeni

prsni sirup

je slez odstranjuječe in kašelj pomirjačo sredstvo. Ker ima v sebi grenke tvarine vpliva na dober tek in prebavanje in pospešuje reditev. To za tvorjenje krvi tako važno železo je v tem sirupu v lahko asimilirani obliki zastopano. Zelo koristno je za slabotne otroke, posebno za utrjevanje ko-ti, ker ima v sebi fosforovo apnenno sol.

Cena eni steklenici Herbabnyjevega apnenega železnega sirupa K 250, po pošti 40 h več za zaviljanje. 2007 D 14-2

Svarilo! Svarimo

Vas pred enakim ali podobnim imenom razširjene, kar se tiče sestavja in učinka našega originalnega preparata, čisto različne ponaredbe našega že 35 let obstoječega fosfornokislega apnenno-železnega sirupa, prosimo tedaj, vedno odločno zahtevati „Herbabnyjev apnenoželezni sirup“ in na to paziti, da se bode zraven stoječa, oblastveno vknjižena varstvena znamka na steklenici nahajala.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatelj:

Dr. A. Hellmanns Apotheke „zur Barmherzigkeit“

Wien, VII; Kaiserstrasse 73-75.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

V zalogi je nadalje pri gg. lekarnarjih: v Ljubljani: M. Mardetschläger, I. Mayr, G. Piccoli, U. pl. Trnkóczy; Beljak: L. Assmann, Jobst & Schneider; Brežice: G. Elsässer dediči; Celje: M. Rauscher, O. Schwarzl & Co; Celovec: P. Birnbacher vdova P. Hauser & I. Pichler, V. Hausers R. pl. Hillinger, I. Kometter; Črnomelj: P. Haika; Reka; A. Mizan, F. Prodam, G. Prodam, A. Schindler; Sovodenj: F. Kordon; Št. Vid: A. Schiebl; Trbiž; I. Siegl; Trst: A. Filippi, E. pl. Leiterburg, P. Prendini dediči, M. Ravasini, Dr. J. Seravallo, A. Sutina, C. Zanetti; Velikovec: I. Jobst; Volšperk: I. Huth. 1968 18-4

349 D 20-20

Samo 6 dni!

Havre - New - York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša in najcenejša črta čez Pariz in Havre v Ameriko.

Prosta hrana že od Basela naprej. Veljavne vozne liste in brezpla. pojasnila daje edino oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARDA

v Ljubljani, Dunajska cesta 18, nasproti znane gostilne pri „Figovcu“ v novi hiši „Kmetске posojilnice“.

Dva vajenca
en pomočnik sprej-
e takoj Ivan Marguč.
izar v Škofji lokl.
2019 D 3-2

Cenjenim svojim odjemalcem!

Splošne gospodarske razmere so v zvezi s krajevnimi okoliščinami provzročile, da se je stanje trgovin z manufakturnim, špecerijskim, železninskim, galanterijskim in papirnatim blagom

tekem časa znatno poslabšalo.

Z ozirom na to so trgovci vseh teh strok sklenili, da odslej svojim odjemalcem popolnoma ustavijo običajna novoletna in vsa pod kakim drugim naslovom dana darila, ki presegajo vrednost 20 vin., bodisi v blagu, gotovini ali takozvanem konsumnem popustu, zato pa bodo darovali primerno svoto

v dobrodelne namene.

Vsak trgovec se je zavezal z besedo in pod globo prvič 50 K, v ponavljajočem slučaju do 500 K, da se bude strogo držal v to svrhu podpisanih sklepov.

To naznanjamo cenjenim svojim odjemalcem v blagohotno uvaževanje!

V Kranju, dne 1. decembra 1904.

Babič Pavla, Crobuth Fran, Dolenz Fran, Fabiani Karol, Florian Karol, Hlebš Ferdinand, Kocmut Janko, Krenner Josip, Kušlan Jernej, Krisper Rajmund, Likozar Josip, Logar & Kalan, Majdič Ivan, Majdič Peter, Marenčič Marija, Matiašič Martin, Miklavčič Eng., Omersa Fran, Perissini Jakob, Pirc M., Polak Ferdinand, Puppo Karol, Rant Albin, Rooss R. & E., Sajovic Ferd., Slabe Fran, Urbanc Feliks.

Stanje vlog 31. dec, 1903:
čez 9 milijonov kron.

**Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!**

Denarni promet v letu 1903:
čez 46 milijonov kron.

Preje: Gradišče št. 1,

LJUDSKA POSOJILNICA

sedaj: Kongresni trg št. 2, I. nadstropje

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 $\frac{1}{2}$ %

brez kakega odbitka, tako, da sprejmi vložnik od vsacih vloženih 100 K čisti 4 K 50 h na leto

Stanje vlog 31. decembra 1903: 9.000.790 K 39 h. Denarni promet v l. 1903: 46.898.497 K 53 h.

HRANILNE KNJIŽICE se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo. — Za nalaganje po pošti so poštno hranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dne 1. januarja 1904.

Dr. Ivan Šusteršič,

51 D 14—14

predsednik

Odborniki:

Josip Šiška, knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Anton Belec, pesestnik, podjetnik in trgevec v Št. Vidu nad Ljubljano. — Josip Jaro, veleposestnik v Medvodah. — Dr. Andrej Karlin, stolni kanonik v Ljubljani. — Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. — Matija Kolar, župnik pri D. M. v Polju. — Ivan Kregar, svet. trg. in obrt. zbornice v Ljubljani. — Frančišek Leskovic, zasebnik in blagajnik „Ljud. pos.“ — Karol Poljak, tovarnar in posest. v Ljubljani. — Gregor Slibar, župnik na Rudniku. — Dr. Aleš Ušeničnik, profesor begoslovja v Ljubljani.